

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytą
Valstiją \$1.50

Apskeltimui kainų klausiti laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuoti:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ----- LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 42

Keleivio Telefonas
So. Boston 3071

SO. BOSTON, OCTOBER-SPALIO 17 D., 1934 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Keleivio Telefonas
So. Boston 3071

METAI XXIX

1,200 Angliakasių Nutarė Nusižudyti Kasykloje.

PRASO NULEISTI PO ŽE-
ME 345 GRABUS.

"Mes pasiryžę visi mirti.
Užmirškit apie mus.
Sudie vaikams."

Vengrijoj dedasi da ne-
girdėti pasaulio dalykai. A-
pie 1,200 angliakasių, nega-
lėdami kitaip išreikalauti iš
kapitalistų žmoniškumo at-
lyginimo už savo sunkų dar-
bą, užsadarė kasykloje ir nu-
tarė visi numirti, jeigu jiems
nebus pakelta alga.

Šitas nepaprastas streikas
prasidėjo pereinantis pėtnyčios
rytą, 12 spalio, 1,000 pėdų
požemy, netoli Pecs miestie-
lio, Jugoslavijos pasieny.

Angliakasių reikalavimas,
rodos, visai nedidelis, o A-
merikoje jis būtų net juo-
kingas, nes jie reikalauja
vos tik \$3.50 į savaitę, arba
apie 58 centų į dieną. Iki
šių joms nemokėjo nei \$2 į
savaitę.

Kasykla priklauso turtin-
gai Dunojaus garlaivių kom-
panijai, kuri visai atsisakė
su darbininkais tartis, ir ka-
da jie apskelbė bado streiką
po žeme, tai kompanija pa-
reikalavo, kad valdžia nu-
leistų kasyklon kareivius ir
durtuvais išvarytų iš tenai
badaujančius darbininkus.

Ir paklusni kraugeriams
valdžia buvo jau pasiryžusi
šitą reikalavimą pildyti, bet
apsižūrėjo, kad kasyklos
elevatorium negalima ant
syk nuleisti daugiau kaip 16
kareivių, o leidžiant tokiom
nedidelėm grupėm, įnirę
angliakasiai galėtų juos sa-
vo kirviais sukapti.

Pereitą nedėdienį, išbu-
vus angliakasiams po žeme
jau 73 valandas be maisto,
vandens ir šviesos, 44 jų bu-
vo iškelti vos tik gyvi, kiti
jau visai be žado. Tuomet
valdžia nusprendė kasyklon 5
vyrus su ultimatumu, kad į
30 minutų visi jie išeitų iš
kasyklos, ir, sako, jeigu už-
silaikysit ramiai ir trukimo
nekelisite, tai mes sutiksime
su jumis tartis dėl jūsų rei-
kalavimų.

Išgirdę tokį begėdišką
valdžios reikalavimą, ang-
liakasiai taip įniršo, kad
tuoj atsistųs valdžios žmo-
nes suėmė kaip užstovus,
grąsindami juos sukapti,
jeigu jie kesintųsi bėgti.

Vėliau kasyklon buvo nu-
sileidęs parlamento social-
demokratų atstovas Janas
Esztergalyos. Jis patarė
angliakasiams nesikankinti
ir keltis viršun. Bet jie parei-
škė jam neisiti iš kasyklos
patol, pakol nebus išpildytas
jų reikalavimas. "Jeigu
mirti badū bus per daug sun-
ku, mes sustabdysim oro
pumpas, arba išsprogdytume
kasyklą ir visi žusime."

Sugryžęs iš kasyklos so-
cialdemokratų atstovas pa-
reikalavo, kad valdžia tuo-
jaus priverstų kompaniją iš-
pildyti mainerių reikalavi-
mą. Kasykloj jis matęs to-
kių baisenybių, kurios neiš-
nyksiančios iš jo akių per vi-
są gyvenimą. Nusilpę darbi-

ninkai, jis sako, guli tamsia-
me ir šlapiame požemy, kai
kurie jų jau išėję iš proto ir
priraišioti savo draugų prie-
rasmėm, kad nesiblaškytų.

Vėliau iš požemio atėjo
šitoks reikalavimas: "Nu-
leiskit mums kasyklon 345
grabus. Mes visi pasiryžę
mirti. Užmirškit jau apie
mus. Sudie mūsų vaikams."

Nežiurint to, valdžia vis-
 tiek nieko nedarė, kad pri-
spyrus kompaniją išpildyt
tų žmonių reikalavimą. Ji
bijosi, kad paskui neprade-
tų ir kiti darbininkai pana-
šiu budu reikalauti algų pa-
kėlimo. Vėliau tegul žuva
1,200 darbininkų ir jų vaikų
lieka našlaičiais, negu pluto-
kratams skirtis su keliais
doleriais.

Spalio 17 dieną, išbuvus
angliakasiams daugiau kaip
100 valandų žemės gėlmėse
be vandens ir maisto, kom-
panija pasiūlė jų reikalavi-
mus dalinai išpildyti, bet da-
nebuvo žinių, ar darbininkai
priims tą truputį, ar žūs lai-
kydamiesi pilno savo reika-
lavimo.

Tuo tarpu viršuje vyksta
baisiausios scenos. Moterys
mušasi su policija ir laužiasi
prie kasyklų, reikalaudam-
os, kad leistų jas mirti
kartu su vyrais.

P. S. Leidžiant "Keleivį"
spaudon atėjo telegrama,
kad angliakasiai šį streiką
jau laimėjo.

**Hitlerį Apskelbė
Esant "Antikristu."**

Pereitą nedėdienį 16,000
pastorių Vokietijoje pa-
šventė savo pamokslus pro-
testui prieš Hitlerio valdžią,
kuri užsimanė paversti baž-
nyčią nacių partijos įrankiu.
Nežiurint kad pareitą nedė-
dienį visos bažnyčios buvo
policijos ir šnipų apsuptos,
pastoriai kalbėjo atvirai ir
drąsiai. Jie visi vienan bal-
san pareiškė, kad Vokietiją
dabar valdanti "Antikristo"
valdžia, o tie dvasiškiečiai, ku-
rie tai valdžiai pataikauja,
dirbą "šėtono darbą."

**MAIŠTAS PRIEŠ FAŠIS-
TIŠKĄ BAŽNYČIĄ.**

Vokietijos protestonai
pakėlė atvirą maištą prieš
sufasistintą Hitlerio bažny-
čią. Vyskupas Meiser ir 8 ki-
ti dvasiškiečiai, kurie vadovau-
ja šitai opozicijai, buvo are-
štuoti.

**BANKE NUSIŠOVĖ TAR-
NAUTOJAS.**

Bridgeport, Conn. — Ši
panedėlių Mechanics' and
Farmers' Savings Bankė čia
nusišovė prie savo rašomojo
stalo John Wargo, 29 metų
amžiaus banko tarnautojas.
Jis buvo išstarnavęs toj įstai-
goj jau 14 metų.

Memphis, Tenn. — Ugnis
čia sunaikino Slumber Pro-
ducts Corp. dirbtuvę, kuri
gamindavo matrecus, pagal-
vius ir kitokią patalinę. Nuo-
stoliai siekia \$200,000.

Muštynės Haverhil- liečių Piknike.

Keturi nubausti lietuviai
apeluoja į aukštesnį teismą.

Angliški laikraščiai pra-
neša apie Haverhillio lietu-
vių muštynes, kurios įvyko
Jurgio Straginskio farmoj,
Merrimac'o kaimely. Polici-
ja teisme parodė, kad ji bu-
vo pašaukta į tą pikniką
muštynes sustabdyti. Kuo-
met ji atvyko Mazenskas
buvęs visas kruvinas. Jis tu-
rėjęs sudaužytą galvą ir pa-
sakes, kad jis sumušęs Povil-
as Maksvitis, Domininkas
Benkus ir Jonas Kazlauskas.
Du pirmieji iš Haverhillio, o
trečias iš Lawrence'o. Jie
teisinosi jo nemušę, bet kal-
tino jį, kad jis neprašytas
"įsilaužė" į pikniką ir ke-
liams automobiliams nuė-
męs distributorių goptre-
lius, be kurių automobiliai
negali eiti.

Policija suėmė visus, ir
mušeikas ir sumušėtajį, ir tei-
smas visus nubaudė: Mazen-
skui uždėjo \$15 pabaudos
užtai, kad svetimus automo-
bilus sugadino, o Maksviti,
Benkų ir Kazlauską nubaudė
po \$25 už muštynes.

Mazenskas da kaltino savo
mušeikas, kad jie mušdami
jį atėmė iš jo \$35, bet tei-
smas tam nepatikėjo. Paskel-
bus teismui sprendimą, visi
keturi apeliavo ir buvo pa-
statyti kožnas po \$300 kau-
cija

**Didelis Plėšimas
Brocktone.**

Brockton, Mass. — Persi-
renę plumberiais ir apsi-
ginklavę revolveriais, 3 plė-
šikai 16 spalio įsigavo čia į
miesto izdininko ofisą ir pa-
grobė \$12,800, kurie buvo
paruošti miesto tarnautojų
algoms. Tai pirmas toks at-
sitikimas Naujojo Anglijoj,
kad būtų užpueltas miesto iz-
das.

**\$10,000,000 AMERIKOS
DARBO FEDERACIJAI.**

Amerikos Darbo Federa-
cijos prezidentas Green pra-
našauja, kad per ateinan-
čius 1935 metus Federaci-
jon prisidės 1,000,000 naujų
narių. Jeigu daleisime, kad
kiekvienas narys įneš per
metus po \$10, tai reikš \$10-
000,000 į Federacijos išdą.

**REIKALAUJA \$50,000 UŽ
PAGROBTĄ MOTERĮ.**

Louisvillės mieste, Ken-
tucky valstijoje, pereitą sa-
vaitę buvo pagrobta iš savo
namų milijonieriaus Stoll'o
moteris. Banditas apsaigoi-
nė ją geležine "paipa", su-
rūšio jos tarnaitę, ir išsivežė
savo auką, palikdamas notą,
kad už jos paliosavimą vy-
ras turi užmokėti \$50,000.

**ISPANIJA ATKIRSTA
NUO PASAULIO.**

Ispanijos valdžia uždarė
telefono susisiekimą su už-
sieniu, paaiškindama, kad
tuo budu ji norinti sustabdy-
ti "neteisingų žinių sklaidi-
mą." Matyt, ji daugiau bijo-
si teisingų žinių, negu iš-
kraipyti.

Kuboj Eina Revoliu- cinis Bruzdėjimas.

Kubos darbininkai yra bu-
tinai pasiryžę nuversti da-
bartinę prezidento Mendie-
tos valdžią, kurią įstatė A-
merikos plutokratai su Wa-
shingtono pagalba. Šiomis
dienomis buvo apskelbtas
generalinis streikas prieš te-
lefono kompaniją, kuri pri-
klauso Amerikos kapitalis-
tams. Streikui pritarė visos
darbininkų organizacijos. Šito
žygio imtasi dėl to, kad
telefono kompanija atsisakė
priimti atgal darban 256
darbininkus, kurie streikavo
keliatą mėnesių atgal. Pra-
dėjus dabar organizuoti ge-
neralinį streiką, valdžia su-
ėmė geležinkeliečių brolijos
pirmininką Jose Riera, kal-
tindama jį streiko kursty-
mu. Tuomet darbininkai at-
kreipė generalinį streiką
prieš pačią valdžią. Valdžia
nusigandusi išleido atsisau-
kimą "į visuomenę", prašy-
dama paramos. Ji sako, kad
revoliucinės partijos vadas
Sergio Carbo esąs pasiryžęs
imti valdžios vairą į savo
rankas. Darbininkai gi sako,
kad Kuba dabar savo vald-
žios neturinti; visoj saloj
viešpataujanti svetimo ka-
pitalo diktatura, kuri kanki-
na darbininkus ir mindžioja
šalies įstatymus.

**ANGLIES KASYKLOSE
PAGERĖJO DARBAI.**

Landsford, Pa. — Lehigh
Navigation Coal kompani-
jos kasyklose pastaruoju lai-
ku žymiai pagerėjo darbai.
Per trejetą pastarųjų metų
šitose kasyklose niekad ne-
dirbo daugiau kaip 4,000
mainerių, o dabar pasamdy-
ta 7,600 vyrų ir dirba pilną
laiką.

**PLUTOKRATAI NORI
GEN. JOHNSONO.**

Buvusis NRA diktatorius
gen. Johnsonas taip patiko
stambiems fabrikantams,
kad jie tariasi jį pasamdyti
ir pasodinti Washingtono
kaip vyriausį savo reikalų
gynėją.

**TRAUKINYS NUVIRTO
NUO BĖGIŲ.**

Pereitą savaitę Iowos val-
stijoje nuvirto nuo bėgių
traukinys, kuris bėgo į Mil-
waukee miestą. Keturi žmo-
nės buvo užmušti.

**ADOMAS AMŠIEJUS NU-
ŠOVĖ NEKALTĄ ŽMOGŲ.**

Baisus įvykis lietuvių far-
moje, netoli Pittsburgho.

McKees Rocks, Pa. — Ne-
toli nuo čia yra lietuvių A-
domo Amšiejus 240 akrų
farma, kur 10 spalio įvyko
baisi tragedija. Amšiejus
nušovė niekuo nekaltą žmo-
gų ir dabar yra suimtas už
žmogžudystę. Tai atsitiko
prie šitokių aplinkybių: ke-
liatas jaunų vaikų iš Mc-
Kees Rocks nusivedė me-
džioklinį šunį į Amšiejus
farmą pamokyt jį žuikius
medžiot. Amšiejus pamatęs,
kad po jo farmą vaikščioja
žmonės ir šuo vaiko žuikius,
pasiėmė savo šautuvą ir nu-
šovė neprašytus svečius išva-
rtyti. Pastebėję fermerį atei-
nant su šautuvu, vaikai
pabėgo. Bet Amšiejus pa-
matė, kad apie jo farmą
vaikščioja da daugiau žmo-
nių, ir tie visi jo nesibijo,
kaip nepadare nieko bloga.
Tai buvo elektros kompani-
jos darbininkai, kurie tiesė
elektros vielas pro jo farmą.
Amšiejus to nežinojo. Jis
manė, kad ir jie medžioja.
Supykęs jis pribėgo prie
vieno ir užvedė savo karabi-

**JONAS ŠIMKONIS LAI-
MEJO LENKTYNES.**

Greenfieldo "Daily Re-
cord Gazette" rašo, kad 12
spalio ten buvo surengtos
bėgimo lenktynės. Bėgikai
turėjo bėgti per Montague
City ir Turners Falls, o iš čia
atgal į Greenfieldą. Reikėjo
perbėgti tris-ketvirtadalius
mylios aukščio kalną. Pir-
mutinis atbėgo Jonas Šim-
konis, į 56 minutes ir 1 se-
kundą, laimėdamas pirmą
dovana — didelę taure. Jo-
nas Šimkonis yra worcestre-
iečio K. P. Šimkonio sunus.
Lenktynės lydėjo daugybė
automobilių ir didelė minia
žmonių, kurie buvo suvaži-
avę iš visos apylinkės.

**4.700 SVARŲ SUPUVU-
SIŲ LAŠINIŲ BEDAR-
BIAMS.**

Federalinė agentūra AAA
prisiuntė Worcesterio be-
darbiams 4,700 svarų beko-
no, kuris buvo jau supuvęs
ir pavojingas sveikatai. Vie-
tos valdžia jį sunaikino.

Kalėjime Apsivedė Ir Persiskyrė.

Budapešto kalėjime, Ven-
grijoj, sėdėjo tulas Andor
Remete ir Maria Rabold.
Pasivaikščiojimo metu jėdū
kalėjimo kieme susipažino,
įsimylėjo ir nutarė apsivesti.
Kalėjimo viršininkas juodu
surišo "moterystės mazgu,"
tačiau gyventi kruvoj nelei-
do, kad neatsirastų kalėjime
vaikų. Jaunavedžiai pradė-
jo rašinėti vienas kitam lai-
škus ir tartis, kaip jėdū gy-
vens ir ką darys išėję iš ka-
lėjimo. Per laiškus jėdū su-
sipyko ir pradėjo garsiai
ginčytis iš tolo. Kalėjime ki-
lo toks lermas, kad viršinin-
kas davė jaunavedžiams pri-
verstą divorsą ir tuomet
jėdū nutilo.

**ANGLIJOS KASYKLOSE
PAGERĖJO DARBAI.**

Landsford, Pa. — Lehigh
Navigation Coal kompani-
jos kasyklose pastaruoju lai-
ku žymiai pagerėjo darbai.
Per trejetą pastarųjų metų
šitose kasyklose niekad ne-
dirbo daugiau kaip 4,000
mainerių, o dabar pasamdy-
ta 7,600 vyrų ir dirba pilną
laiką.

**PLUTOKRATAI NORI
GEN. JOHNSONO.**

Buvusis NRA diktatorius
gen. Johnsonas taip patiko
stambiems fabrikantams,
kad jie tariasi jį pasamdyti
ir pasodinti Washingtono
kaip vyriausį savo reikalų
gynėją.

**TRAUKINYS NUVIRTO
NUO BĖGIŲ.**

Pereitą savaitę Iowos val-
stijoje nuvirto nuo bėgių
traukinys, kuris bėgo į Mil-
waukee miestą. Keturi žmo-
nės buvo užmušti.

**ADOMAS AMŠIEJUS NU-
ŠOVĖ NEKALTĄ ŽMOGŲ.**

Baisus įvykis lietuvių far-
moje, netoli Pittsburgho.

McKees Rocks, Pa. — Ne-
toli nuo čia yra lietuvių A-
domo Amšiejus 240 akrų
farma, kur 10 spalio įvyko
baisi tragedija. Amšiejus
nušovė niekuo nekaltą žmo-
gų ir dabar yra suimtas už
žmogžudystę. Tai atsitiko
prie šitokių aplinkybių: ke-
liatas jaunų vaikų iš Mc-
Kees Rocks nusivedė me-
džioklinį šunį į Amšiejus
farmą pamokyt jį žuikius
medžiot. Amšiejus pamatęs,
kad po jo farmą vaikščioja
žmonės ir šuo vaiko žuikius,
pasiėmė savo šautuvą ir nu-
šovė neprašytus svečius išva-
rtyti. Pastebėję fermerį atei-
nant su šautuvu, vaikai
pabėgo. Bet Amšiejus pa-
matė, kad apie jo farmą
vaikščioja da daugiau žmo-
nių, ir tie visi jo nesibijo,
kaip nepadare nieko bloga.
Tai buvo elektros kompani-
jos darbininkai, kurie tiesė
elektros vielas pro jo farmą.
Amšiejus to nežinojo. Jis
manė, kad ir jie medžioja.
Supykęs jis pribėgo prie
vieno ir užvedė savo karabi-

**JONAS ŠIMKONIS LAI-
MEJO LENKTYNES.**

Greenfieldo "Daily Re-
cord Gazette" rašo, kad 12
spalio ten buvo surengtos
bėgimo lenktynės. Bėgikai
turėjo bėgti per Montague
City ir Turners Falls, o iš čia
atgal į Greenfieldą. Reikėjo
perbėgti tris-ketvirtadalius
mylios aukščio kalną. Pir-
mutinis atbėgo Jonas Šim-
konis, į 56 minutes ir 1 se-
kundą, laimėdamas pirmą
dovana — didelę taure. Jo-
nas Šimkonis yra worcestre-
iečio K. P. Šimkonio sunus.
Lenktynės lydėjo daugybė
automobilių ir didelė minia
žmonių, kurie buvo suvaži-
avę iš visos apylinkės.

**4.700 SVARŲ SUPUVU-
SIŲ LAŠINIŲ BEDAR-
BIAMS.**

Federalinė agentūra AAA
prisiuntė Worcesterio be-
darbiams 4,700 svarų beko-
no, kuris buvo jau supuvęs
ir pavojingas sveikatai. Vie-
tos valdžia jį sunaikino.

Amerikos Darbo Federacija Pasirinko Naują Kelią.

GOMPERSINĖ POLITIKA
ATMESTA.

Unijų galybė dabar bus
daug didesnė ir lengviau
bus vesti generalinius
streikus.

Šiomis dienomis San
Francisco mieste pasibaigė
Amerikos Darbo Federaci-
jos konvencija, kuri padarė
labai svarbių nutarimų.

Visų pirma, nutarė reika-
lauti iš ateinančio Kongre-
so, kad įstatymu įvestų visoj
šaly 30 valandų darbo sa-
vaitę. Tas nutarimas stato
į kėblų padėjimą prezidentą
Rooseveltą, kuris sakosi
esąs darbininkų draugas ir
tuo pačiu laiku turi patai-
kauti kapitalistų interesams.

Reikia žinoti, kad 1933 me-
tu pavasarį Senatas buvo
jau priėmęs 30 valandų bi-
lių, bet ponas Rooseveltas
pasirupino žemesniajame
Kongreso bute jį numarinti,
pakišdamas jo vieton NRA.
Jis tuomet įtikino organi-
zuoto darbo šalininkus, kad
NRA padarysianti tą pati-
ką ir tas 30 valandų bilius,
todėl tas bilius esąs nereika-
lingas. Vėliau tačiau pasiro-
dė, kad NRA niekur 30 va-
landų savaitės neįvedė, nes
fabrikantai buvo tam prie-
šingi. Trumpiausia darbo
savaitę prie NRA susideda
iš 36 valandų, o kai kuriuo-
se darbuose ji siekia 40 ir
net 50 valandų. Taigi darbi-
ninkų organizacijos NRA
pažadais nusivylė ir dabar
spirs Kongresą, kad būtų iš-
leistas 30 valandų įstaty-
mas. Ką dabar darys Roose-
veltas, nežinia. Spėjama,

**Užmušta Mergina
Pagimdė Kudikį.**

Atlantic City, N. J. — Ne-
toli nuo čia buvo atrastas
negiliai į smėlį užkastas 19
metų amžiaus merginos la-
vonas ir šalia jo gulėjo ne-
gyvas naujagimis. Mergina
turėjo sudaužytą galvą. Val-
džios daktaras spėja, kad ji
buvo negyva užmušta ir tik
tada gimė kudikis. Kas ją
užmušė, nežinia. Gal tai pa-
darė to kudikio tėvas, norė-
damas nusikratyti bėdos? Mergina
prapuolė iš namų 3
spalio. Ji vadinosi Anna
Cardille. Jos lavoną pažino
motina.

**IMETĖ MAŽĄ MERGAITĘ
I LIEPSNOJANČIĄ
KROSNĮ.**

Mt. Vernon, N. Y. — Di-
delio apartamentinio bldin-
go sklepe pereitą savaitę čia
buvo rasta igrusta i liepsno-
jančią krosnį Nancy Costi-
ganaitė, 5 metų amžiaus
mergaitė, kuri buvo atvaži-
avusi čionai su savo motina į
svečius. Policija suėmė at-
statytą darbininką Stone'ą,
kurį žmonės matė išeinant iš
to sklepo sukrutintom ran-
kom. Suimtas jis prisipažino
mergaitę sudeginęs. Sako,
"aš su ja žaidžiau sviediniu
sklepe; sviedinys pataikė
jai į galvą, ji krito ant ce-
mentinės aslos ir užsimušė.
Bijodamas, kad nebūtų bė-
dos, aš iškiau ją į degančią
krosnį."

**AMŠIEJUS NUSIGANDĖS
PABĖGO, BET VĖLIAU NUVYKO Į
McKEES ROCKS POLICIJĄ IR
PAAIŠKINO, KAS ATSITIKO.**

Policija nuvežė jį nelaimės vie-
ton ir paskui uždarė kalėjim-
an. Jo žmona, Ona Amšie-
jienė, 42 metų amžiaus mo-
teris, irgi buvo suimta ir per
naktį išlaikyta policijoje, bet
rytojais dieną paleista. Am-
šiejus yra kaltinamas žmog-
žudyste. Jis yra 56 metų am-
žiaus, turi porą vaikų ir yra
gerai Pittsburgho apylinkės
lietuviams žinomas, nes jo
farmoje. mūsų draugijos
dažnai laikydavo piknikus.
Jo nušautas darbininkas
vadinosi Frank Kitner, 42
metų amžiaus, paliko mote-
rį ir du vaiku našlaičiais.

Amšiejus teisinasi, kad
šauti jis visai nemanęs; šau-
tuvas iššovęs netyčia.
"Kel." reporteris.

APZVALGA

IŠ KUN. KNEIZIO MANDRYBES PUODO.

Norwoodo lietuvių kuni-gas Kneizis leidžia savo pa-rapijoms hektografuoti la-pelį, vadinamą "Šv. Jur-gio Parapijos Biuletinį," ku-rio 31-mas numeris ir mums teko matyti. Štai, kokių te-nai mandrybių prisiekėta:

"Žengiamie didelės prie-spaudos laikotarpį. Tai liudija įsiskaičiavimai, bergėdži ginčai, beprasmiški puolimai ir nepa-grįsti reikalavimai, o svarbiau-sia, ekonominių reformų troš-ķimas — streikai, riaušės.

"Pasaulį gali išgelbėti iš bai-sios katastrofos tik Katalikų Bažnyčia. Bet ir tenai barome-tras rodo audrą. Katalikybė musų sielose nepaprastai suny-ko. Tai liudija, kad mes katali-kai galvojame, kalbame, rašo-me ir veikiamie taip, kaip ir ki-ti. Liberalizmas ir socializmas persunkė mus. Netenkame sa-vės ir vietos to, kad jie pasi-duotų musų įtakai, mes žusta-me jų klaidose.

"Bukime atviri. Mes nebe-mokame idėjų atskirti. Mes galvojame, kad šandien katali-kui viskas galima ir leistina. Jis eina į nekatalikiškus paren-gimus, ima dalyvumą jų pro-gramose, eina į protestonų šventyklus ir visą tai laiko leis-tina.

"Mes sumenkom ir nuskur-dom, nes musų supratimas apie Dievą taip pat sumenkėjo. Visos musų klaidos, kilo iš to menko supratimo apie Dievą. Daugumai šandien Dievas vir-tės tik bažnyčių Dievu. Jam uždraustas įėjimas į fabrikus, į mokyklas, į gyvenimą.

"Reikia mums geresnio su-pratimo apie Dievą. Kalbėki-me apie Biblijos Dievą, apie pirmųjų amžių ir viduramžių Dievą, apie Galybių Dievą, ta-da mes busime išgelbėti.

"Kalbėkime apie galingą, vi-sagalintį, visžinantį Dievą, apie plaukiančios per pasaulį jėgos srovę, apie Dievą, kal-bantį krikščionims užiant, žai-bams tviskant ir perkunams griaudžiant, tuomet mes busi-me didvyriai.

"Kalbėkime apie Dievą, ku-ris pripildo sielas džiaugsmi-ngos jėgos, įžiebja saulės, daro stebuklus, atkaklias tautas kartu su jų valdžiomis triuški-na kaip puodus. Kalbėkime a-pie Dievą, kuris nuolankiai su šypseną lupose praicina virš žmogiško pasaulio ir Savo die-višku 'maistu' išreikalauja Sa-vo teisių, tada mes atnaujinsi-me žemės veidą..."

Stebėtis reikia, kaip kuni-gai nesisisamantys tokiais da-lykus rašyti ir sleisti juos tarp parapijonų kaip "ap-švietai." Juk tai didžiausia nesamone. Jeigu paprastas pilietis pradėtų šitokius da-lykus viešai skelbti, tai žmo-nės pasaulio policija, kad nuvežtų jį į pamišėlių na-mus.

Pasauiui, girdi, grėsia pavojus, nes darbininkai ke-čia streikus ir reikalauja ekonominių reformų, geres-nio gyvenimo. Bet nuo tos "baisios katastrofos," kitaip sakant, nuo ekonominių pa-gerinimų, pasaulį galinti "išgelbėti" katalikų bažny-čia.

Kaip gi tas "išgelbaji-mas" gali išrodyt gyveni-me? Kokiom formom jis ga-li apsirinkti ir kaip ji gali paveikti darbininkų gyveni-mą?

Nedaleisti visuomenės prie ekonominių reformų, tai reiškia sustabdyti pro-gresą ir grįžti atgal į vergi-ją.

Ar kun. Kneizis pagalvo-

jo, kokių niekų jis čia pri-kalbėjo?

Bet tai da ne viskas. Jis la reikalauja, kad jo para-pijonys kalbėtų apie Dievo galybę, kuri reiškiasi krik-čių užimais, žaibų tviskėji-mais ir perkunų griaudimais. Čia pas jį Dievas ne-apribota jėga, o kitur toks silpnutis, kad jam "uždraus-tas įėjimas į fabrikus, į mokyklas, į gyvenimą." Tuo pačiu laiku jis ir viskas, ir niekas. Kur gi čia logika?

Arba: "Kalbėkime apie Dievą... tada mes atnaujin-sime žemės veidą." Na, o kaip gi tas "atnaujintas že-mės veidas išrodys?" Ir ką kun. Kneizis "žemės veidu" vadina? Ar jis turi galvoje banguojantį jurių pavirši, ar sausžemį su jo kalnais ir klonais, miškais ir pievo-mis? Jeigu taip, tai kaip tie dalykai išrodys "atnaujin-ti?" Jis nieko apie tai nepa-sako. Taigi jis kalba tuščiais žodžiais, kalba kvailystę.

UŽ KĄ BUVO UŽMUŠ-TAS JUGOSLAVIJOS KARALIUS.

Jugoslavijos valdžia nu-duoda visai nežinanti dėl ko jos diktatorius buvo Fran-cuzijoje nušautas. Ji sakosi "negalinti" išaiškinti net už-mušėjo asmenybės, nors jo pasas aiškiai parodo, kad jis buvo kroatas, Jugoslavijos pilietis, vadinasi, užmuštojo karaliaus valdiny. Bet pa-saulis vistiek žino teisybę. O ji štai kokia:

Jugoslavija yra nauja val-stybė. Prieš karą jos nebu-vo. Dabartiniam jos plote tada buvo dvi mažutės sla-viškos karaliukystės, bu-tent, Serbija ir Juodkalnija. Be to da po Austro-Vengri-jos valdžia buvo Slavonija, Kroatija ir keliatas kitų sla-viškų kraštų. Po karo alian-tai visas tas slavų apgyven-tas žemes sujungė į kruvą, pavadino jas vienu Jugosla-vijos vardu ir pastatė jai vieną karaliuką.

Kroatams šitokia kombi-nacija nepatiko. Nepatiko jiems monarchija. Prasidėjo agitacija už atsiskyrimą ir sudarymą nepriklausomos respublikos. To judėjimo priešakį atsistoję kroatų valstiečių partijos lyderis Stepas Radič. Valdžios pa-samdyti žmogžudžiai 1928 metais nušovė jį parlamen-te. Tas da daugiau suerzino kroatų. Prasidėjo atvira kova prieš valdžią. Tuomet karalius Aleksandras ap-sklebė diktatūrą ir žiauriau-siu būdu pradėjo kroatų persekioti. Jų laikraščiai bu-vo uždarę, susirinkimai uždrausti, organizacijos nu-slopintos. Ir tuo pačiu laiku "vieningos tautos" valdžia žiauriai plėšia Kroatijos u-kininkus mokesčiais. Štai, ką vienas ukininkas pasakė "Christian Science Moni-tor'o" korespondentui:

"Policija atsivelka į musų kaimą, surenka puodus, ant-klodes nuo lovų, merginų kra-ti ir viską parduoda už mokes-čius karaliui. Gyvulius taipgi išsivaro. Mes liekame elgetos. Bet vistiek mes einam jau prie infliacijos. Jugoslavija eina jau prie bankruto."

Dėl to Jugoslavijos kara-liaus kroatai nekentė kaip kokio velnio. Jie nekencia ir pačios Jugoslavijos vardo.

Korespondentas sakosi buvęs pirma nuvažiavęs Ju-goslavijos sostinėn Belgra-dan, kuris prieš karą buvo Serbijos sostinė. Tenai, val-džios centre, kalbama ki-

vo, kokių niekų jis čia pri-kalbėjo?

Bet tai da ne viskas. Jis la reikalauja, kad jo para-pijonys kalbėtų apie Dievo galybę, kuri reiškiasi krik-čių užimais, žaibų tviskėji-mais ir perkunų griaudimais. Čia pas jį Dievas ne-apribota jėga, o kitur toks silpnutis, kad jam "uždraus-tas įėjimas į fabrikus, į mokyklas, į gyvenimą." Tuo pačiu laiku jis ir viskas, ir niekas. Kur gi čia logika?

Arba: "Kalbėkime apie Dievą... tada mes atnaujin-sime žemės veidą." Na, o kaip gi tas "atnaujintas že-mės veidas išrodys?" Ir ką kun. Kneizis "žemės veidu" vadina? Ar jis turi galvoje banguojantį jurių pavirši, ar sausžemį su jo kalnais ir klonais, miškais ir pievo-mis? Jeigu taip, tai kaip tie dalykai išrodys "atnaujin-ti?" Jis nieko apie tai nepa-sako. Taigi jis kalba tuščiais žodžiais, kalba kvailystę.

UŽ KĄ BUVO UŽMUŠ-TAS JUGOSLAVIJOS KARALIUS.

Jugoslavijos valdžia nu-duoda visai nežinanti dėl ko jos diktatorius buvo Fran-cuzijoje nušautas. Ji sakosi "negalinti" išaiškinti net už-mušėjo asmenybės, nors jo pasas aiškiai parodo, kad jis buvo kroatas, Jugoslavijos pilietis, vadinasi, užmuštojo karaliaus valdiny. Bet pa-saulis vistiek žino teisybę. O ji štai kokia:

Jugoslavija yra nauja val-stybė. Prieš karą jos nebu-vo. Dabartiniam jos plote tada buvo dvi mažutės sla-viškos karaliukystės, bu-tent, Serbija ir Juodkalnija. Be to da po Austro-Vengri-jos valdžia buvo Slavonija, Kroatija ir keliatas kitų sla-viškų kraštų. Po karo alian-tai visas tas slavų apgyven-tas žemes sujungė į kruvą, pavadino jas vienu Jugosla-vijos vardu ir pastatė jai vieną karaliuką.

Kroatams šitokia kombi-nacija nepatiko. Nepatiko jiems monarchija. Prasidėjo agitacija už atsiskyrimą ir sudarymą nepriklausomos respublikos. To judėjimo priešakį atsistoję kroatų valstiečių partijos lyderis Stepas Radič. Valdžios pa-samdyti žmogžudžiai 1928 metais nušovė jį parlamen-te. Tas da daugiau suerzino kroatų. Prasidėjo atvira kova prieš valdžią. Tuomet karalius Aleksandras ap-sklebė diktatūrą ir žiauriau-siu būdu pradėjo kroatų persekioti. Jų laikraščiai bu-vo uždarę, susirinkimai uždrausti, organizacijos nu-slopintos. Ir tuo pačiu laiku "vieningos tautos" valdžia žiauriai plėšia Kroatijos u-kininkus mokesčiais. Štai, ką vienas ukininkas pasakė "Christian Science Moni-tor'o" korespondentui:

"Policija atsivelka į musų kaimą, surenka puodus, ant-klodes nuo lovų, merginų kra-ti ir viską parduoda už mokes-čius karaliui. Gyvulius taipgi išsivaro. Mes liekame elgetos. Bet vistiek mes einam jau prie infliacijos. Jugoslavija eina jau prie bankruto."

Dėl to Jugoslavijos kara-liaus kroatai nekentė kaip kokio velnio. Jie nekencia ir pačios Jugoslavijos vardo.

Korespondentas sakosi buvęs pirma nuvažiavęs Ju-goslavijos sostinėn Belgra-dan, kuris prieš karą buvo Serbijos sostinė. Tenai, val-džios centre, kalbama ki-

vo, kokių niekų jis čia pri-kalbėjo?

Bet tai da ne viskas. Jis la reikalauja, kad jo para-pijonys kalbėtų apie Dievo galybę, kuri reiškiasi krik-čių užimais, žaibų tviskėji-mais ir perkunų griaudimais. Čia pas jį Dievas ne-apribota jėga, o kitur toks silpnutis, kad jam "uždraus-tas įėjimas į fabrikus, į mokyklas, į gyvenimą." Tuo pačiu laiku jis ir viskas, ir niekas. Kur gi čia logika?

Arba: "Kalbėkime apie Dievą... tada mes atnaujin-sime žemės veidą." Na, o kaip gi tas "atnaujintas že-mės veidas išrodys?" Ir ką kun. Kneizis "žemės veidu" vadina? Ar jis turi galvoje banguojantį jurių pavirši, ar sausžemį su jo kalnais ir klonais, miškais ir pievo-mis? Jeigu taip, tai kaip tie dalykai išrodys "atnaujin-ti?" Jis nieko apie tai nepa-sako. Taigi jis kalba tuščiais žodžiais, kalba kvailystę.

UŽ KĄ BUVO UŽMUŠ-TAS JUGOSLAVIJOS KARALIUS.

Jugoslavijos valdžia nu-duoda visai nežinanti dėl ko jos diktatorius buvo Fran-cuzijoje nušautas. Ji sakosi "negalinti" išaiškinti net už-mušėjo asmenybės, nors jo pasas aiškiai parodo, kad jis buvo kroatas, Jugoslavijos pilietis, vadinasi, užmuštojo karaliaus valdiny. Bet pa-saulis vistiek žino teisybę. O ji štai kokia:

Jugoslavija yra nauja val-stybė. Prieš karą jos nebu-vo. Dabartiniam jos plote tada buvo dvi mažutės sla-viškos karaliukystės, bu-tent, Serbija ir Juodkalnija. Be to da po Austro-Vengri-jos valdžia buvo Slavonija, Kroatija ir keliatas kitų sla-viškų kraštų. Po karo alian-tai visas tas slavų apgyven-tas žemes sujungė į kruvą, pavadino jas vienu Jugosla-vijos vardu ir pastatė jai vieną karaliuką.

Kroatams šitokia kombi-nacija nepatiko. Nepatiko jiems monarchija. Prasidėjo agitacija už atsiskyrimą ir sudarymą nepriklausomos respublikos. To judėjimo priešakį atsistoję kroatų valstiečių partijos lyderis Stepas Radič. Valdžios pa-samdyti žmogžudžiai 1928 metais nušovė jį parlamen-te. Tas da daugiau suerzino kroatų. Prasidėjo atvira kova prieš valdžią. Tuomet karalius Aleksandras ap-sklebė diktatūrą ir žiauriau-siu būdu pradėjo kroatų persekioti. Jų laikraščiai bu-vo uždarę, susirinkimai uždrausti, organizacijos nu-slopintos. Ir tuo pačiu laiku "vieningos tautos" valdžia žiauriai plėšia Kroatijos u-kininkus mokesčiais. Štai, ką vienas ukininkas pasakė "Christian Science Moni-tor'o" korespondentui:

"Policija atsivelka į musų kaimą, surenka puodus, ant-klodes nuo lovų, merginų kra-ti ir viską parduoda už mokes-čius karaliui. Gyvulius taipgi išsivaro. Mes liekame elgetos. Bet vistiek mes einam jau prie infliacijos. Jugoslavija eina jau prie bankruto."

Dėl to Jugoslavijos kara-liaus kroatai nekentė kaip kokio velnio. Jie nekencia ir pačios Jugoslavijos vardo.

Korespondentas sakosi buvęs pirma nuvažiavęs Ju-goslavijos sostinėn Belgra-dan, kuris prieš karą buvo Serbijos sostinė. Tenai, val-džios centre, kalbama ki-

vo, kokių niekų jis čia pri-kalbėjo?

Bet tai da ne viskas. Jis la reikalauja, kad jo para-pijonys kalbėtų apie Dievo galybę, kuri reiškiasi krik-čių užimais, žaibų tviskėji-mais ir perkunų griaudimais. Čia pas jį Dievas ne-apribota jėga, o kitur toks silpnutis, kad jam "uždraus-tas įėjimas į fabrikus, į mokyklas, į gyvenimą." Tuo pačiu laiku jis ir viskas, ir niekas. Kur gi čia logika?

Arba: "Kalbėkime apie Dievą... tada mes atnaujin-sime žemės veidą." Na, o kaip gi tas "atnaujintas že-mės veidas išrodys?" Ir ką kun. Kneizis "žemės veidu" vadina? Ar jis turi galvoje banguojantį jurių pavirši, ar sausžemį su jo kalnais ir klonais, miškais ir pievo-mis? Jeigu taip, tai kaip tie dalykai išrodys "atnaujin-ti?" Jis nieko apie tai nepa-sako. Taigi jis kalba tuščiais žodžiais, kalba kvailystę.

UŽ KĄ BUVO UŽMUŠ-TAS JUGOSLAVIJOS KARALIUS.

Jugoslavijos valdžia nu-duoda visai nežinanti dėl ko jos diktatorius buvo Fran-cuzijoje nušautas. Ji sakosi "negalinti" išaiškinti net už-mušėjo asmenybės, nors jo pasas aiškiai parodo, kad jis buvo kroatas, Jugoslavijos pilietis, vadinasi, užmuštojo karaliaus valdiny. Bet pa-saulis vistiek žino teisybę. O ji štai kokia:

Jugoslavija yra nauja val-stybė. Prieš karą jos nebu-vo. Dabartiniam jos plote tada buvo dvi mažutės sla-viškos karaliukystės, bu-tent, Serbija ir Juodkalnija. Be to da po Austro-Vengri-jos valdžia buvo Slavonija, Kroatija ir keliatas kitų sla-viškų kraštų. Po karo alian-tai visas tas slavų apgyven-tas žemes sujungė į kruvą, pavadino jas vienu Jugosla-vijos vardu ir pastatė jai vieną karaliuką.

Kroatams šitokia kombi-nacija nepatiko. Nepatiko jiems monarchija. Prasidėjo agitacija už atsiskyrimą ir sudarymą nepriklausomos respublikos. To judėjimo priešakį atsistoję kroatų valstiečių partijos lyderis Stepas Radič. Valdžios pa-samdyti žmogžudžiai 1928 metais nušovė jį parlamen-te. Tas da daugiau suerzino kroatų. Prasidėjo atvira kova prieš valdžią. Tuomet karalius Aleksandras ap-sklebė diktatūrą ir žiauriau-siu būdu pradėjo kroatų persekioti. Jų laikraščiai bu-vo uždarę, susirinkimai uždrausti, organizacijos nu-slopintos. Ir tuo pačiu laiku "vieningos tautos" valdžia žiauriai plėšia Kroatijos u-kininkus mokesčiais. Štai, ką vienas ukininkas pasakė "Christian Science Moni-tor'o" korespondentui:

"Policija atsivelka į musų kaimą, surenka puodus, ant-klodes nuo lovų, merginų kra-ti ir viską parduoda už mokes-čius karaliui. Gyvulius taipgi išsivaro. Mes liekame elgetos. Bet vistiek mes einam jau prie infliacijos. Jugoslavija eina jau prie bankruto."

Dėl to Jugoslavijos kara-liaus kroatai nekentė kaip kokio velnio. Jie nekencia ir pačios Jugoslavijos vardo.

Korespondentas sakosi buvęs pirma nuvažiavęs Ju-goslavijos sostinėn Belgra-dan, kuris prieš karą buvo Serbijos sostinė. Tenai, val-džios centre, kalbama ki-

vo, kokių niekų jis čia pri-kalbėjo?

Bet tai da ne viskas. Jis la reikalauja, kad jo para-pijonys kalbėtų apie Dievo galybę, kuri reiškiasi krik-čių užimais, žaibų tviskėji-mais ir perkunų griaudimais. Čia pas jį Dievas ne-apribota jėga, o kitur toks silpnutis, kad jam "uždraus-tas įėjimas į fabrikus, į mokyklas, į gyvenimą." Tuo pačiu laiku jis ir viskas, ir niekas. Kur gi čia logika?

Arba: "Kalbėkime apie Dievą... tada mes atnaujin-sime žemės veidą." Na, o kaip gi tas "atnaujintas že-mės veidas išrodys?" Ir ką kun. Kneizis "žemės veidu" vadina? Ar jis turi galvoje banguojantį jurių pavirši, ar sausžemį su jo kalnais ir klonais, miškais ir pievo-mis? Jeigu taip, tai kaip tie dalykai išrodys "atnaujin-ti?" Jis nieko apie tai nepa-sako. Taigi jis kalba tuščiais žodžiais, kalba kvailystę.

UŽ KĄ BUVO UŽMUŠ-TAS JUGOSLAVIJOS KARALIUS.

Jugoslavijos valdžia nu-duoda visai nežinanti dėl ko jos diktatorius buvo Fran-cuzijoje nušautas. Ji sakosi "negalinti" išaiškinti net už-mušėjo asmenybės, nors jo pasas aiškiai parodo, kad jis buvo kroatas, Jugoslavijos pilietis, vadinasi, užmuštojo karaliaus valdiny. Bet pa-saulis vistiek žino teisybę. O ji štai kokia:

Jugoslavija yra nauja val-stybė. Prieš karą jos nebu-vo. Dabartiniam jos plote tada buvo dvi mažutės sla-viškos karaliukystės, bu-tent, Serbija ir Juodkalnija. Be to da po Austro-Vengri-jos valdžia buvo Slavonija, Kroatija ir keliatas kitų sla-viškų kraštų. Po karo alian-tai visas tas slavų apgyven-tas žemes sujungė į kruvą, pavadino jas vienu Jugosla-vijos vardu ir pastatė jai vieną karaliuką.

Kroatams šitokia kombi-nacija nepatiko. Nepatiko jiems monarchija. Prasidėjo agitacija už atsiskyrimą ir sudarymą nepriklausomos respublikos. To judėjimo priešakį atsistoję kroatų valstiečių partijos lyderis Stepas Radič. Valdžios pa-samdyti žmogžudžiai 1928 metais nušovė jį parlamen-te. Tas da daugiau suerzino kroatų. Prasidėjo atvira kova prieš valdžią. Tuomet karalius Aleksandras ap-sklebė diktatūrą ir žiauriau-siu būdu pradėjo kroatų persekioti. Jų laikraščiai bu-vo uždarę, susirinkimai uždrausti, organizacijos nu-slopintos. Ir tuo pačiu laiku "vieningos tautos" valdžia žiauriai plėšia Kroatijos u-kininkus mokesčiais. Štai, ką vienas ukininkas pasakė "Christian Science Moni-tor'o" korespondentui:

"Policija atsivelka į musų kaimą, surenka puodus, ant-klodes nuo lovų, merginų kra-ti ir viską parduoda už mokes-čius karaliui. Gyvulius taipgi išsivaro. Mes liekame elgetos. Bet vistiek mes einam jau prie infliacijos. Jugoslavija eina jau prie bankruto."

Dėl to Jugoslavijos kara-liaus kroatai nekentė kaip kokio velnio. Jie nekencia ir pačios Jugoslavijos vardo.

Korespondentas sakosi buvęs pirma nuvažiavęs Ju-goslavijos sostinėn Belgra-dan, kuris prieš karą buvo Serbijos sostinė. Tenai, val-džios centre, kalbama ki-

vo, kokių niekų jis čia pri-kalbėjo?

Bet tai da ne viskas. Jis la reikalauja, kad jo para-pijonys kalbėtų apie Dievo galybę, kuri reiškiasi krik-čių užimais, žaibų tviskėji-mais ir perkunų griaudimais. Čia pas jį Dievas ne-apribota jėga, o kitur toks silpnutis, kad jam "uždraus-tas įėjimas į fabrikus, į mokyklas, į gyvenimą." Tuo pačiu laiku jis ir viskas, ir niekas. Kur gi čia logika?

Arba: "Kalbėkime apie Dievą... tada mes atnaujin-sime žemės veidą." Na, o kaip gi tas "atnaujintas že-mės veidas išrodys?" Ir ką kun. Kneizis "žemės veidu" vadina? Ar jis turi galvoje banguojantį jurių pavirši, ar sausžemį su jo kalnais ir klonais, miškais ir pievo-mis? Jeigu taip, tai kaip tie dalykai išrodys "atnaujin-ti?" Jis nieko apie tai nepa-sako. Taigi jis kalba tuščiais žodžiais, kalba kvailystę.

UŽ KĄ BUVO UŽMUŠ-TAS JUGOSLAVIJOS KARALIUS.

Jugoslavijos valdžia nu-duoda visai nežinanti dėl ko jos diktatorius buvo Fran-cuzijoje nušautas. Ji sakosi "negalinti" išaiškinti net už-mušėjo asmenybės, nors jo pasas aiškiai parodo, kad jis buvo kroatas, Jugoslavijos pilietis, vadinasi, užmuštojo karaliaus valdiny. Bet pa-saulis vistiek žino teisybę. O ji štai kokia:

Jugoslavija yra nauja val-stybė. Prieš karą jos nebu-vo. Dabartiniam jos plote tada buvo dvi mažutės sla-viškos karaliukystės, bu-tent, Serbija ir Juodkalnija. Be to da po Austro-Vengri-jos valdžia buvo Slavonija, Kroatija ir keliatas kitų sla-viškų kraštų. Po karo alian-tai visas tas slavų apgyven-tas žemes sujungė į kruvą, pavadino jas vienu Jugosla-vijos vardu ir pastatė jai vieną karaliuką.

Kroatams šitokia kombi-nacija nepatiko. Nepatiko jiems monarchija. Prasidėjo agitacija už atsiskyrimą ir sudarymą nepriklausomos respublikos. To judėjimo priešakį atsistoję kroatų valstiečių partijos lyderis Stepas Radič. Valdžios pa-samdyti žmogžudžiai 1928 metais nušovė jį parlamen-te. Tas da daugiau suerzino kroatų. Prasidėjo atvira kova prieš valdžią. Tuomet karalius Aleksandras ap-sklebė diktatūrą ir žiauriau-siu būdu pradėjo kroatų persekioti. Jų laikraščiai bu-vo uždarę, susirinkimai uždrausti, organizacijos nu-slopintos. Ir tuo pačiu laiku "vieningos tautos" valdžia žiauriai plėšia Kroatijos u-kininkus mokesčiais. Štai, ką vienas ukininkas pasakė "Christian Science Moni-tor'o" korespondentui:

"Policija atsivelka į musų kaimą, surenka puodus, ant-klodes nuo lovų, merginų kra-ti ir viską parduoda už mokes-čius karaliui. Gyvulius taipgi išsivaro. Mes liekame elgetos. Bet vistiek mes einam jau prie infliacijos. Jugoslavija eina jau prie bankruto."

Dėl to Jugoslavijos kara-liaus kroatai nekentė kaip kokio velnio. Jie nekencia ir pačios Jugoslavijos vardo.

Korespondentas sakosi buvęs pirma nuvažiavęs Ju-goslavijos sostinėn Belgra-dan, kuris prieš karą buvo Serbijos sostinė. Tenai, val-džios centre, kalbama ki-

vo, kokių niekų jis čia pri-kalbėjo?

Bet tai da ne viskas. Jis la reikalauja, kad jo para-pijonys kalbėtų apie Dievo galybę, kuri reiškiasi krik-čių užimais, žaibų tviskėji-mais ir perkunų griaudimais. Čia pas jį Dievas ne-apribota jėga, o kitur toks silpnutis, kad jam "uždraus-tas įėjimas į fabrikus, į mokyklas, į gyvenimą." Tuo pačiu laiku jis ir viskas, ir niekas. Kur gi čia logika?

Arba: "Kalbėkime apie Dievą... tada mes atnaujin-sime žemės veidą." Na, o kaip gi tas "atnaujintas že-mės veidas išrodys?" Ir ką kun. Kneizis "žemės veidu" vadina? Ar jis turi galvoje banguojantį jurių pavirši, ar sausžemį su jo kalnais ir klonais, miškais ir pievo-mis? Jeigu taip, tai kaip tie dalykai išrodys "atnaujin-ti?" Jis nieko apie tai nepa-sako. Taigi jis kalba tuščiais žodžiais, kalba kvailystę.

UŽ KĄ BUVO UŽMUŠ-TAS JUGOSLAVIJOS KARALIUS.

Jugoslavijos valdžia nu-duoda visai nežinanti dėl ko jos diktatorius buvo Fran-cuzijoje nušautas. Ji sakosi "negalinti" išaiškinti net už-mušėjo asmenybės, nors jo pasas aiškiai parodo, kad jis buvo kroatas, Jugoslavijos pilietis, vadinasi, užmuštojo karaliaus valdiny. Bet pa-saulis vistiek žino teisybę. O ji štai kokia:

Jugoslavija yra nauja val-stybė. Prieš karą jos nebu-vo. Dabartiniam jos plote tada buvo dvi mažutės sla-viškos karaliukystės, bu-tent, Serbija ir Juodkalnija. Be to da po Austro-Vengri-jos valdžia buvo Slavonija, Kroatija ir keliatas kitų sla-viškų kraštų. Po karo alian-tai visas tas slavų apgyven-tas žemes sujungė į kruvą, pavadino jas vienu Jugosla-vijos vardu ir pastatė jai vieną karaliuką.

Kroatams šitokia kombi-nacija nepatiko. Nepatiko jiems monarchija. Prasidėjo agitacija už atsiskyrimą ir sudarymą nepriklausomos respublikos. To judėjimo priešakį atsistoję kroatų valstiečių partijos lyderis Stepas Radič. Valdžios pa-samdyti žmogžudžiai 1928 metais nušovė jį parlamen-te. Tas da daugiau suerzino kroatų. Prasidėjo atvira kova prieš valdžią. Tuomet karalius Aleksandras ap-sklebė diktatūrą ir žiauriau-siu būdu pradėjo kroatų persekioti. Jų laikraščiai bu-vo uždarę, susirinkimai uždrausti, organizacijos nu-slopintos. Ir tuo pačiu laiku "vieningos tautos" valdžia žiauriai plėšia Kroatijos u-kininkus mokesčiais. Štai, ką vienas ukininkas pasakė "Christian Science Moni-tor'o" korespondentui:

"Policija atsivelka į musų kaimą, surenka puodus, ant-klodes nuo lovų, merginų kra-ti ir viską parduoda už mokes-čius karaliui. Gyvulius taipgi išsivaro. Mes liekame elgetos. Bet vistiek mes einam jau prie infliacijos. Jugoslavija eina jau prie bankruto."

Dėl to Jugoslavijos kara-liaus kroatai nekentė kaip kokio velnio. Jie nekencia ir pačios Jugoslavijos vardo.

Korespondentas sakosi buvęs pirma nuvažiavęs Ju-goslavijos sostinėn Belgra-dan, kuris prieš karą buvo Serbijos sostinė. Tenai, val-džios centre, kalbama ki-

vo, kokių niekų jis čia pri-kalbėjo?

Bet tai da ne viskas. Jis la reikalauja, kad jo para-pijonys kalbėtų apie Dievo galybę, kuri reiškiasi krik-čių užimais, žaibų tviskėji-mais ir perkunų griaudimais. Čia pas jį Dievas ne-apribota jėga, o kitur toks silpnutis, kad jam "uždraus-tas įėjimas į fabrikus, į mokyklas, į gyvenimą." Tuo pačiu laiku jis ir viskas, ir niekas. Kur gi čia logika?

Arba: "Kalbėkime apie Dievą... tada mes atnaujin-sime žemės veidą." Na, o kaip gi tas "atnaujintas že-mės veidas išrodys?" Ir ką kun. Kneizis "žemės veidu" vadina? Ar jis turi galvoje banguojantį jurių pavirši, ar sausžemį su jo kalnais ir klonais, miškais ir pievo-mis? Jeigu taip, tai kaip tie dalykai išrodys "atnaujin-ti?" Jis nieko apie tai nepa-sako. Taigi jis kalba tuščiais žodžiais, kalba kvailystę.

UŽ KĄ BUVO UŽMUŠ-TAS JUGOSLAVIJOS KARALIUS.

Jugoslavijos valdžia nu-duoda visai nežinanti dėl ko jos diktatorius buvo Fran-cuzijoje nušautas. Ji sakosi "negalinti" išaiškinti net už-mušėjo asmenybės, nors jo pasas aiškiai parodo, kad jis buvo kroatas, Jugoslavijos pilietis, vadinasi, užmuštojo karaliaus valdiny. Bet pa-saulis vistiek žino teisybę. O ji štai kokia:

Jugoslavija yra nauja val-stybė. Prieš karą jos nebu-vo. Dabartiniam jos plote tada buvo dvi mažutės sla-viškos karaliukystės, bu-tent, Serbija ir Juodkalnija. Be to da po Austro-Vengri-jos valdžia buvo Slavonija, Kroatija ir keliatas kitų sla-viškų kraštų. Po karo alian-tai visas tas slavų apgyven-tas žemes sujungė į kruvą, pavadino jas vienu Jugosla-vijos vardu ir pastatė jai vieną karaliuką.

Kroatams šitokia kombi-nacija nepatiko. Nepatiko jiems monarchija. Prasidėjo agitacija už atsiskyrimą ir sudarymą nepriklausomos respublikos. To judėjimo priešakį atsistoję kroatų valstiečių partijos lyderis Stepas Radič. Valdžios pa-samdyti žmogžudžiai 1928 metais nušovė jį parlamen-te. Tas

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Na, Maikie, tai šiandien aš atvažiuavau pas tave pasišnekti apie žmogaus razumą, dušią ir kitokias geograpijas.

—Apie geograpiją mes šiandien visai nekalbėsime, tėve, nes tai yra visai kitos srities dalykas.

—O zakristijonas man sakė, Maikie, kad po Mišios ir Juodaknygės, didžiulias mokslas yra geograpija. Iš jos, sako, gali išfigeriuoti net kur dangaus karalystė yra.

—Zakristijonas, tėve, gal galėtų tau paaiškinti, iš kato galo geriau bažnyčia šluoti; bet jeigu tu nori žinoti ką nors apie mokslą, tai klausk tokių žmonių, kurie šitą apie mokslą žino.

—Olrat, Maikie, jeigu tu žinai, tai išvirozyk man su visais davydais, kas duoda žmogui pometį, jeigu ne duša.

—Atmintis, tėve, yra su-rišta su žmogaus protu. Todėl visų pirma aš noriu paaiškinti tau, kaip veikia žmogaus protas.

—Veidimint, Maikie, man nepatinka tas žodis, protas. Sakyk: razumas.

—Razumas, tėve, ne lie-tuviškas žodis. Tai yra žar-gonas iš lenkų kalbos. Lie-tuviai sako: protas. Ir aš no-riu tau paaiškinti, kaip jis veikia. Taigi klausyk. Moks-lininkai sako, kad mūsų mintys susideda iš tų žinių, kurias nervai siunčia į smegenis. Pavyzdžiui, tu žiuri į tą sieną, tenai, ir matai ant jos didelėmis raidėmis para-sytą skelbimą: „Gerkit alų.“ Tavo akies nervai arba dirk-sniai tuoj siunčia tuos žo-džius į tavo smegenis. Ir mintis apie tą alų tuoj pra-deda cirkuluoti po tavo smegenis, pereinama iš vie-no narvelio į kitą, nelygi-nant kaip kariuomenės vir-šininkai, kuomet jie kalbasi telefonu ruošdamiesi ko-kiam nors žygiui. Ir dabar tavo galvoje tas pats vyksta, tėve, kuomet tu stengiesi su-prasti, kaip susidaro mūmy-se atmintis.

—O kur duša, Maikie?

—Tylėk, tėve, ir klausyk, ką aš tau aiškinu. Jeigu tu dirstelsi į tą alaus skelbi-mą tik vieną sykį, tai po kiek laiko tu galėsi apie jį užmiršti. Bet jeigu tu žiūrė-si į jį dažnai, tai kiekvieną sykį tie žodžiai lengviau tau skaitysis, nes mintis apie juos bus jau lyg ir pasida-rusius sau tam tikrą kelią ta-

vo smegenų narveliais, nely-ginant kaip tau lengviau at-rasti kelią per mišką einant jau kelintu kartu. Ir taip kaip nuo tavo kojų miške su laiku pasidaro takas, taip nuo tos pačios minties, jeigu ji dažnai kartojama, pasida-ro tam tikras takas tavo smegenyse. Tas takas, tėve, ir yra atmintis. Kitaip sa-kant, atmintis yra niekas daugiau, kaip įrašytas mūsų smegenyse įspūdis. Tas įspū-dis gali būti įgytas netik re-gėjimu, bet taip pat ir girdė-jimu, ir skoniu, ir kvapniu ir kitais kuno pajautimais. Ar dabar aišku, tėve, kas y-ra atmintis?

—Palauk, Maikie, čia aš noriu biskį pamislyt. Tu da-bar gali sau eiti, o aš užsiu-kytiu pypkę ir padarysiu ro-kundą sumenės.

„Nusimauk Kelines, Nes Nušausiu!“

Ir New Yorko gražuolė pa-kišo vežikui revolverį.

New Yorke vieną naktį buvo toks atsitikimas: prie vežiko No. 313 priešo gra-žuolė ir sako: „Nuveik ma-ne ant River Drive.“ Kiek pavaziavus ji liepė jam su-stot ir atkišus revolverį tarė: „Atiduok pinigų! Greičiau!“ Vežikas padavė jai \$20. „Ar tai viskas?“ „Taip, ligi cento.“ „Gaila, aš tikė-jausi daugiau.“

Vežikas nutarė sekti pas-kui ją pakol pamatys polic-maną ir tada šauktis pagal-bos. Bet gražuolė jam su-komandavo: išlipk iš taxi ir nusivilk drapanas.“ Vežikas nusiėmė švarką, sveterį ir nusiavė čeverkykus. „Nusi-mauk ir kelines!“ triptelėjo koja į žemę mergina. Veži-kas ėmė abejoti, klausyti, ar ne. „Greičiau, nes nušau-siu!“ sušuko gražuolė ir įrė-mė vežikui revolverį į šoną. Noroms nenoroms, nusimo-vė žmogus ir kelines. Mergi-na pasiėmė jo drapanas ir nubėgo. Vėliau pasirodė po-licmanas ir jis atrado vežiko drapanas numentas už kam-po. Mergina dingo.

LIETUVOS VYSKUPAS LAIMINA KAZOKUS.

Lietuvos stačiatikių vys-kupas Eleferijus, gyvenantis Kaune, pasiuntė palaimini-mą važiuojantiems iš Fran-cuzijos į Paragvajų rusų ka-zokams emigrantams. Vys-kupas Eleferijus vadina ka-zokus „Kristų mylinčiais kariuomene.“

Jugoslavijos Karalius Krito Kaip „Tikras Didvyris.“

Karo metu jis bėgo nuo priešo irgi kaip „tikras didvyris.“

Kada pasklido pereitą sa-vaite žinios, kad Francuzi-jon nuvykęs tapo nušautas Jugoslavijos karalius. Alek-sandras, tai jo pakalikai na-mie tuoj išleido manifestą, kuriame piešia užmuštąjį diktatorių kaip tikrą jugos-lavų tautos „didvyrį.“ Jis pašėlusiai savo tautą mylė-jes, jai dirbęs ir miręs už ją, miręs kaip „tikras didvy-ris.“

Ir štai svarbesnieji jo „nuopelnai“ savo tautai:

Jis buvo gimęs 46 metai atgal Centinės miestelyje, Juodkalnijos karalystėje, ku-rį dabar yra prijungta prie Jugoslavijos.

Jaunas budamas jis moki-nosi Ženevoje, Paryžiuje ir Peterburge.

Kuomet 1914 metais Sa-rajevo mieste serbai nušovė Austrijos sosto įpėdinį ir Austriją apskelbė Serbijai karą, jaunas tuomet Alek-sandras stojo vadovauti ser-bų armijai ir... „didvyriškai“ pasitraukė per Albaniją, per plauką tik nepatekdamas priešo nelaisvėn.

Tapęs Jugoslavijos kara-lium, Aleksandras apskel-bė diktatorium, nežiurint kad laisvės ištroškusiems gy-ventojams tas labai nepati-ko.

Karalius Aleksandras la-bai mėgdavo linksmai gy-venti. Namie jis visuomet skambindavo pianą, o jo pati, buvusi Rumunijos ku-nigaikštė Marija, linksmai dainuodavo.

Popiečiaus Aleksandras visuomet išvažiuodavo au-tomobilium pasivažinėti ir trankydavosi labai toli.

Pasimankštinimui jisai mėgdavo ilgai vaikščioti po sodą apie savo rumus, arba lėdoval tenisą karališkame kieme, arba raitas galopuo-davo apie rumus.

Jis mėgdavo taipgi klau-sytis francuziškų radio pro-gramų, siunčiamų iš Eifelio bokšto Paryžiuje.

Jis dažnai lankydavo ope-rą ir labai mėgdavo ameri-koniškas filmas.

Mėgdavo gerti vyną, o y-pač šampaną.

O kai nusibosdavo miesto raskazių, jo didybė važiuo-davo su savo generolais ir kitais dykaduoniais į girias medžioti. Jis labai norėdavo nušauti kokį nors stambų žvėrį: briedį, mešką arba, iš bėdos, nors vilką.

Tai tokie svarbesni buvo jo „nuopelnai“ jugoslavų tautai. O, beje, jis da turėjo usur ir iš veido buvo truputį panašus į buvusį Amerikos prezidentą Wilsoną. Ir galų gale jis gavo ktilipką kak-tūn.

Imant patriotišką mastu, visa tai padaro Aleksandra „didvyrį.“

Bet žiurint sveiku protu, jis buvo tikras parazitas. Jis valgė, gėrė, linksminosi, va-zinėjosi, jodinėjo, lošė teni-są ir medžiojo, o žmonėms atėmė visas teises ir lupo iš jų didžiulius mokesčius, kad pats galėtų lėbauti. Ar reikia tuomet stebėtis, kad šitoks kraugerys buvo nu-šautas!

Kaip išrodė Aleksandro užmušimas.

Vienas korespondentas, kuris savo akimis matė visą atentatą, paduoda šitokių smulkmenų:

Jugoslavijos karalius Alek-sandras prieš tai lankėsi Bulgarijoje. Iš tenai jis sėdo į

savo karišką laivą „Dobrov-nika“ ir atplaukė Francuzi-jos uostan Marselėn. Jo pati dėl savo silpnos sveikatos bijojo laivo supimo, todėl nuvyko Francuzijon trauki-niu, ir tik ačiu tai aplinky-bei ji išliko gyva.

Išlipus Aleksandriui Mar-selėje, jį pasitiko aukštieji Francuzijos valdininkai, parodė jam garbės gvardiją ir tuoj pasodino automobi-liun. Kartu su karalium atsi-sėdo Francuzijos užsienio reikalų ministris Barthou ir vyriausios francuzų karo ta-rybos viršininkas gen. Geor-ges. Jų automobilius ėjo pentkas nuo priešakio. Ke-turiais pirmutiniais važiuo-policija. Abiem gatvės pu-sėm stovėjo kaip sienos išsi-rikiavę miesto žandarai ir kareiviai. Iš šonų karaliaus automobilių lydėjo raita res-publikos gvardija su plikais kardais, o užpakaly straksė-jo kiti raiteliai.

Pavaziavus apie pusantro šimto jardų nuo prieplau-kos, iš minios išsoko vyras, prasiveržė pro policijos kor-doną ir puolė prie atdaro karaliaus automobilio u.s. šaukdamas, francuziškai: „Vive le Roi!“ (lai gyvuoja karalius). Šitie žodžiai su-maišė policijai protą. Ji ma-nė, kad čia bus koks nors girtas patriotas, kuris nori karalių pasveikinti, ir ji ne-žinojo, ar jį stabdyti, ar ne.

Vyras vienu šuoliu užsko-ant automobilio palaipės ir nusitvėrė viena ranka už durų. Šoferis davė jam kum-ščią į veidą, norėdamas jį atmušti, bet neatmušė. Vy-ras tuo tarpu antra savo ran-ka išsitraukė iš kišenios vo-kiškos konstrukcijos greitai šaujamą automatišką pišta-letą su 20 šovinių ir pradė-jo smarkiai šaudyti.

Jojęs šalia automobilio gvardijos pulkininkas Plo-let tuoj puolė raitas šaudy-toją ir pradėjo jį kapot kar-du. Sukruvintas užpuolikas nusirito nuo palaipės, bet ir žemėj gulėdamas dar nesiliovė šaudęs. Sakoma, kad ant galo jis buvo jau isiki-šęs vamzdį sau į burną ir paskutiniu suviu norėjo pats nusišauti, bet supuolusi po-licija pradėjo jį šaudyti ir jis apalpo. Jis turėjo prie savęs ir bombą, bet neturėjo pro-gos jos pavartoti.

Ivykio vietoj pasidarė di-džiausis sumišimas. Nusi-gandę žmonės iš pradžių ėmė bėgti šalin, o paskui pradėjo grįžti atgal ir spies-tis apie karaliaus automobi-lių, norėdami patirti, kas at-sitiko. Policija išsitraukusi revolverius blaškėsi aplinkui ir rėkdamas stumdė žmones. Raiteliai kardais mosuoda-mi straksėjo tai šen, tai ten, patys nežinodami ką jie da-rė. Subėgę policininkai šau-dė ir mušė kardais kaltinin-čią, kuris gulėjo kraujais pa-bludęs jau be jokio gyvybės ženklų. Paskui jie nuvilko jį tolyn ir už poros valandų jis mirė.

„Kada aš priėjau prie au-tomobiliaus“, pasakoja ko-respondentas, „ministerio Barthou jame jau nebuvo. Laikydamas peršautą savo ranką, jisai buvo nuvežtas ligoninėn. Karalius gi buvo sūsmukęs ant automobiliaus grindų, o jo galva gulėjo ant sėdynės. Jugoslavų genero-las buvo atsegęs jo mundie-rą ir aš galėjau matyti kruvi-nus karaliaus marškinius. Pamatęs, kad aš žiuriu, tas generolas trenkė man kum-ščią į veidą.“

Galų gale karaliaus auto-

mobiliui buvo praskintas ke-lias per minią ir jis nudumė ligoninėn. Tenai Aleksand-ras už valandos mirė.

Francuzijos ministeris Barthou turėjo peršautą kai-riąją ranką ir koją. Jis mirė nuo kraujapildžio, nes ran-koj kulipka suardė arteriją (kraujagyslę). Jeigu ji būtų greitai ligoninėn nuvežė, daktarai būtų jo gyvybę iš-gelbėję; bet gatvė automobi-liiais užsikimšo ir taxi tu-rėjo ilgai užtrukti; per tą laiką tiek krauj nubėgo, kad išgelbėti didįjį francuzų diplomata jau nebuvo gali-ma. Po dviejų valandų jis mirė.

Francuzų generolas Geor-ges buvo mirtinai peršautas per vidurius ir pirmutinės žinios sakė, kad jis taipgi mirė, bet vėliau pasirodė, kad vakare jis da buvo gy-vas.

Be to da buvo užmuštas vienas policininkas ir sužei-stas karaliaus automobilias šoferis. Jį sužeidė kardu pulkininkas netyčia, kuomet kapojo šaudytoją. Sakoma, kad keliatas pašalinių žmo-nių irgi buvo sužeista ku-omet prasidėjo visuotinis šaudymas.

Kas buvo užmušėjas ir kokie jo motyvai.

Iš atrasto pas užmušėją paso nustatyta, kad jis buvo kroatas, Petrus Klemen vardu, gimęs Zagrebe. Iš to jau galima suprasti ir jo mo-tivus. Nors kroatai yra sla-viškos kilmės žmonės, bet jie baisiai nekentia Jugosla-vijos, kuri buvo sudaryta jų lėšomis. Jų gimtinė Kroatija buvo prieš jų norą prijungta prie Serbijos ir pavadinta vienu vardu — Jugoslavija. Tai buvo padaryta po Di-džiojo Karo, ir padaryta tuo tikslu, kad per Kroatijos žemę Serbija turėtų priėjimą prie jūros.

Kroatai priešinosi šitai „unijai“ jau nuo pat pra-džių, bet kuomet Jugoslavi-jos karalius panaikino jų atstovybę parlamente ir pa-skelbė diktatūrą, jų opozici-ja pasidarė da didesnė. Ir dabar kroatų vadas Vienoje pasakė, kad karaliaus Alek-sandro užmušimas yra „tie-sioginė jo diktatūros išda-va.“ Ir jis pridūrė: „Pakol serbai Kroatijoje šeimini-kaus, patol ramybės Jugos-lavijoje nebus.“

BEDIEVIO MIRTIS.

Plėšios uždamas vėjas, rudeno vėjas ties langu. Miršta bedievis siuvėjas, keikdamas žemę ir dangų.

Siuvo visiems jis vienodai: kunigui, vagiui ir bernui. Akyse darosi juoda slystant iš po gyvo sparno.

Kas buvo gyvenime labo? Bėga jaunystės šešėliai... Ginčijas bobos dėl galvo, rauda vaikai mažutėliai.

Aušta. Ir žvaigždės jau blėsta. Rausta rytuose pažaras. Moterys žvakių pridėto, kitos dėl kunigo baras.

Pikta, kai siulo per jėgą kunigą, poterius, kryžių. O paskui rėkdamai bėga, kad ezetikas sugrįžo.

O, jeigu jis dar galėtų kartą iš patalo kieto keltis, tai žirkles žvangėtų kovai dėl naujojo svieto!

Todėl ir keikia siuvėjas, laisvės numirt kad neduoda. Butų taip gera, kad vėjas lydi į nežinią juoda.

Stasys Blinda.

Sveikatos Skyrius

Šį skyriųveda
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIA.

DANTYS IR MAISTAS.

Rašo Dr. C. Z. Vezelis, dentistas.

Sunkus yra uždavinys ir daž-nai pamiršamas darbas dantis užlaikyti švairius ir sveikus. Kartais tas triušas buna veltui, kuomet dantys turi prastą subu-davojimą, susiformavimą.

Norint, kad kudio ir užau-gusio būtų geri dantys, reikia kad motinos rupintus apie ati-tinkamą maistą vaikui dar kūdi-kui esant. Kalbant apie tokį da-lyką, gal but, tinkamas bus lie-tuviškas išsireiškimas, butent, kuomet dantys susiformavimui. Tuo ji kudioj padarys laimingą ir sau sumažins rūpesčių.

Dantims formuojanties, svar-bu, kad motina vartotų maistą, kuriame randasi sekanti me-džiaga, butent, vopna ir fosfo-ras, tai yra du svarbiausieji dan-ty formavimosi dėsniai. Beabe-jo, reikia nepamiršti ir vitamino D, nes jis irgi nemažesnę svarbą turi dantų budavojime ir jų sveikatos palaikyme.

Vopnos (calsium) daugiausia galima gauti sekančiuose val-giuose: piene, suryje, grūdų val-gyje (cereal), kiaušiniuose, dar-žovėse ir vaisiuose. Pienas dau-giausiai turi tos medžiagos. Kiekvienas vaikas turėtų suvar-toti bent vieną kvortą pieno į dieną.

Fosforo (phosphorus) daugia-sia galima gauti sekančiuose valgiuose: piene, kiaušinyje, slyvose, žirniuose, mėsoje, kvie-tinėj duonoj ir grūdų maiste.

Vitamino D galima gauti se-

kanciuose valgiuose: kiaušinyje, ypatingai kiaušinio trinyje, pie-ne, smetonoj, svieste ir saulės spinduliuose. Suprantama, sau-lės spinduliai žiemos laiku ne-galima naudotis, tat reikia dau-giau vartoti Cod Liver Oil.

Žodžiu sakant, dantų sveiku-mas, pastovumas ir normališku-mas tiesiog priklauso nuo tinka-mo maisto.

Dantų subudavojimą galima palyginti su muro murinimu. Murininkas gali tik tuomet gerą ir gražų murą-sieną subudavoti, kuomet jis gauna tinkamos me-džiagos.

Tyrimas parodo, kad sveikų dantų palaikymui reikalinga vi-taminų A ir C.

Vitaminą A galima gauti špi-nakuose, kiaušiniuose, svieste, piene ir Cod Liver Oil. Vitami-nas C nevien dantims gelbsti, ne vien juos stiprina, bet ir su-augiusiems priduoja stiprumo. Vitaminą C galima gauti apelsi-nuose, grape fruit, citrinose ir pomidoruose.

Beveik keistas dalykas su žmonėmis. Ne vien vaikai, bet ir suaugę yra labai linkę prie sal-džių ir minkštų valgių. Yra ge-rai patirta, kad minkšti ir sal-dūs valgiai silpnina dantų svei-katą, vienok žmonės negali blo-go įpročio atsikratyti.

Taigi tėvai, žinodami, kad vai-kams minkštas maistas yra ne-naudingas dėl dantų, tėvų parei-gos patrinti vaikus valgyti kie-tus valgius, kurie reikalauja daug kramtymo. Neduoikite vai-kams duoną ar ką kitą kietą da-lyką piene mirkyti. Kramtymas padarys valgių minkštą, o dan-tims bus gera gimnastika; ne vien dantims, bet ir žandų rau-menims. Kietas maistas priduo-da sveikatos ir švarumo sme-genims ir dantims.

LIETUVOS PILIAKALNIAI.

Lygios Lietuvos lankos iš-margintos kalnais ir mažais pilia-kalneliais, apie kuriuos vi-šoje šalyje skamba visokie padavimai. Žmonės pasako-ją, kad tuos kalnelius milž-nai supylė, kad juos supylė didžiųjų Lietuvos kunigaik-ščių laikais karo vadai, sa-vo žygiams atminti.

Apie tuos „milžinkapius“ skamba dainos visose apy-linkėse, kur tik jie yra. Kai-va. Ir jis pridūrė: „Pakol serbai Kroatijoje šeimini-kaus, patol ramybės Jugos-lavijoje nebus.“

Apie tuos „milžinkapius“ skamba dainos visose apy-linkėse, kur tik jie yra. Kai-va. Ir jis pridūrė: „Pakol serbai Kroatijoje šeimini-kaus, patol ramybės Jugos-lavijoje nebus.“

Šie Lietuvos piliaikalniai yra netik krašto papuošalas, bet ir vertingi mokslo at-žvilgiai. Lietuvos archeolo-gai juos kasinėdami randa įvairių davinų apie mūsų krašto gyvenimą dar tais lai-kais, kurie jokiose knygo-se nėra užrašyti. Pernai buvęs Apuolės, o šimet Impilties piliaikalnių kasinėjimas da-vė Lietuvos mokslininkams nemažą medžiagą, kuri va-jzduoja priešistorinių laikų lietuvių tautos gyvenimą. Jeigu šiandien būtų iškasi-nėti visi Lietuvos piliaikal-niai, tai lietuvių gyvenimas senovėje būtų nušviestas, kaip ant delno.

Zymiausieji Lietuvos pi-liaikalniai yra Apuolės, Im-pilties, Velykiškių, Rudami-nos, Merkinės ir Lyškiavos. Kai kurie jų senovėje ginda-vo Lietuvą nuo priešu, nes ant jų buvo pastatytos pily-s. Tų pilyų aukštuose bokštuo-se buvo uždegamos ugnys, visam kraštui skelbiančios priešo isiveržimą. Taip dar šiandien Merkinės, Lyškia-vos, Kernovės ir kitų apylin-kių gyventojai pasakoja į-giau darbininkų.

SUTRUMPINO SIUVEJŲ DARBO SĄVAITĘ.

Prezidentas Rooseveltas pereiną savaitę įsakė sutrum-pinti medvilnės baltinių siu-vimo pramonės darbinin-kams darbo sąvaite nuo 40 iki 36 valandų. Šitas dar-bas sutrumpinimas įneina ga-se buvo uždegamos ugnys, visam kraštui skelbiančios priešo isiveržimą. Taip dar šiandien Merkinės, Lyškia-vos, Kernovės ir kitų apylin-kių gyventojai pasakoja į-giau darbininkų.

Ivairios Žinios.

Kaip Gyvena Lietuvos Raupsuotieji.

Nors medicinos mokslas atgabendti pačiais jų žydėjimui atspėja beveik visas žymiausias žmogaus ligas, tačiau ligi šiol raupsu gydyme jis dar tebėra kudikiu. Medicinos mokslo šimtmečių pažanga raupsu gydymo kaip ir nepalietė. Jau šventasis raštas daug kalba apie raupsuotuosius. Tada raupsaus sergantieji buvo vejami į neapgyventus plotus, ir jiems grąšininiais mirtimi buvo uždrausta artintis netik prie sveikųjų, bet ir apskritai prie apgyventų vietų.

Raupsuotojų likimas šiandien mums primena žiauriausią senovę. Susirgusieji šita liga taip pat yra išskiriami iš sveikųjų tarpo. Jie priverstinai išsiunčiami į tam tikras raupsuotojų kolonijas, kuriose ir baigia savo beviltišką gyvenimą.

Lietuvoje raupsuotieji yra patalpunami tam tikroje Klaipėdoje esančioje raupsuotojų ligoninėje, pastatytoje pereinamojo šimtmečio pabaigoje. Anksčiau ši ligoninė buvo vienintelė visoje Rytų Europoje, kol, palyginti, neseniai Rygoje buvo pastatyta kita panaši ligoninė. Nuo tada Klaipėdiškės vardas ir garsas kiek sumenkėjo.

Muriniai raudoni namai aptverti juoda tvora, pro kuria stiepiasi žaliuojantieji medžiai yra gerai žinomi visiems klaipėdiečiams, ypač tiems, kurie mėgsta nueiti į mišką. Visi mano, kad čia yra gyvi palaidoti žmonės, susirgę baisiausia liga, kokia tik medicinoje yra žinoma. Raupsuotojų ligoninė-prieglauda, o teisingiau kalėjimas, kur žmonės kalio visą amžių be nusikaltimo, tačiau, kaip didžiausią nusikaltėlių. Todėl ši prieglauda ir sveikam žmogui praeiviui yra baisi vieta ir žmonės jos iš tolo vengia. Mat, įsigalėjusi nuomonė tvirtina, kad raupsuoti yra labai lengvai užkrečiama liga. Užtat sveikam žmogui patekti raupsuotojų ligoninėje yra labai sunku dar ir todėl, kad patys ligoniai jaudinasi ir neapkenčia, kai į juos žiūri.

O ligoninės kieme gražu ir malonu: visos apsidotus medžiais, gėlėmis, žvyruti takeliai. Bet ligoniai tiek atpratę, tiek atsiskyrę nuo gyvyjū, kad stačiai slapstosi ir sunkiai pergyvena sveikuosius apamatus. Tačiau visa ligoninė aplinkuma taip įrengta, kad raupsuotieji jautųsi kuo ramiausiai. Jiems aukšta tvora net nesudaro įspūdžio, kad ji juos saugoja nuo pabėgimo.

Raupsaus susirgimas labai retas atsitiktinai. Todėl ir ligonių čia niekad nėra būvę per daug. Prieglaudos prižiūrėtoja, kuri jau 26 metų čia šventai dirba, pasakoja, kad per tą laiką niekad jos nėra būvę daugiau, kaip 30 ligonių.

Šiuo metu prieglaudoje, arba ligoninėje, tėra tik 10 ligonių: 2 klaipėdiečiai, 2 iš didžiosios Lietuvos ir 6 iš Vokietijos. Naujausias ligonis, kuris į ligoninę buvo pėreitis metais atgabentas iš Kretingos apskritys. Visi ligoniai senyvo amžiaus, kurių vieta būtų, jeigu ne šioje ligoninėje, tai kur nors kitose prieglaudoje. Todėl ir įspūdis nėra toks baisus, nes čia nėra jaunuomenės, kurios pilnos energijos ir kupinos gyvenimo medžiagos. Tačiau yra ligonių, kurie čia

JUGOSLAVAI NEGALI IŠAIŠKINTI UŽMUŠEJĄ.

Iš Belgrado pranešama, kad Jugoslavijos valdžia negalinti išaiškinti, kas per vienas buvo karaliaus Aleksandro užmušėjas. Nors prie jo buvo rastas pasas Petrus Kalemeneo vardu ir pase pažymėta, kad jis buvo kroatas, gimęs Zagrebo mieste, bet tyrinėjimas parodė, kad tas pasas esąs padirbtas, netikras, todėl ir paduotas jame vardas galis būti prasi manytas. Jugoslavijoje leidžiamas paskalas, kad užmušėjas buvęs atsiųstas iš Italijos. Todėl keliose vietose italų konsulams buvo jau išduoti langai. Matyt, Jugoslavijos valdžia nenori prisipažinti, kad karalių nužėdo savas pilietis.

11 METŲ VAIKAS UŽIMS JUGOSLAVIJOS SOSTĄ.

Užmuštojo Jugoslavijos diktatoriaus Aleksandro sostą dabar užims vyriausis jo sunus Petras, kuris turi vos tik 11 metų amžiaus. Dabartinio laiku jis kaip tik buvo išsiųstas Anglijon mokyti. Kada atėjo įsakymas į grąžinti Belgradan, tai Jugoslavijos atstovybės valdininkai nakties laiku ištraukė vaiką iš lovos, užmovė jam kelnaites, uždėjo didelę skrybėlę ir, policijai lydint, tuoj išvežė į gelžkelio stotį, kad skubintu ant sosto. Valstybės reikalus tačiau tvarkys taryba iš penkių žmonių, kuriuos užmuštas karalius buvo numatęs savo testamente. Matyt, jis jau tikėjosi tokio galo.

TARPTAUTINIS POLICIJOS KONGRESAS.

Austrijos sostinėje Vienoje šiomis dienomis prasidėjo tarptautinis policijos kongresas, kuriame dalyvauja atstovų iš viso pasaulio dalių. Kongreso tikslas — išsitolinti priemones kovoti su vadinamaisiais džentelmenais sukčiais, reklaminiais apgavikais, kišenvagiais, pasų klastotojais, narkotikų smugelinkais ir balutų vergių pirkliais. Ypač tingas dėmesys dar bus atkreiptas į čigonų klausimą.

30 VALANDŲ SĄVAITĖ JAU GYVUOJA.

Amerikos Darbo Federacijos konvencijoj San Francisco mieste buvo pranešta, kad elevatorių statybos unita, kuri turi 19,000 narių Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje, neseniai padarė su savo darbdaviais 5 metų sutartį, kuri nustato toj pramonėj 30-valandų darbo sąvaite ir 100 procentų "closed shop." Šitą pranešimą konvencija pasitiko dideliu džiaugsmu.

VOKIEČIŲ KARININKAI IR LAKUNAI MOKOSI JAPONŲ KALBOS.

Prie Berlyno universiteto įsteigta specialus japonų kalbos kursai, į kuriuos priė komandiruota daug vokiečių karininkų ir lakunų. Pramokę japonų kalbos karininkai ir aviacijos inžinieriai važiuos į Japoniją įtakiauti japonų aviaciją.

Šulinį Valant Užtroško 2 Vyrai.

Klaipėdos apskrity, Stančių kaime, šiomis dienomis ukininkas Kapustas valė vienuolikos metrų gilumo šulinį. Ta proga jis sumanė šulinį pagilinti. Jo bernas su kaimynu Jakužaičiu traukė išvalyto dugno žemes. Baigiant darbą juodu pastebėjo, kad bernas Auguturas sukniubo. Ukininkai pamatė, kad jį žemė užgriuvo. Jakužaitis virve nusileido į dugną suteikti pagalbos, tačiau ir jis dugne sukniubo. Likęs vienas ukininkas Kapustas bėgo pas kaimynus pagalbos įieškoti. Tuojau paskambino Klaipėdos gaisrininkams, kurie iš Klaipėdos atsigabeno dujokaukes. Gaisrininkai abu nelaiminguosius ištraukė dar su mažais gyvybės požymiais, tačiau jų atgaivinti jau nebe pavyko. Gydytojas nustatė, kad jie abu nusinuodijo po žeminėmis dujomis. Jakužaitis buvo susipratęs lietuvis ukininkas, dar prieš kamą uoliai dalyvavęs lietuvis kose jaunimo organizacijoje.

ESTŲ VYRIAUSYBĖ SUPERKA IŠ UKININKŲ VISUS RUGIUS.

Iš Talino pranešama, kad rugsėjo 17 d. posėdyje estų vyriausybė nutarė nupirkti visus rugius, kuriuos ukininkai pasiūlė parduoti, iš viso 60,000 tonų. Ligšiol buvo numatoma nupirkti tik 30,000 tonų rugių. Naujas vyriausybės nutarimas motyvuojamas tuo, kad jai paskutiniu laiku pasisekė parduoti užsienius didesni rugių kieki.

LATVIAI RUGIUS MAIŲNO I GELEŽI SU BELGAIS

Latvija sudarė su Belgija kompensacijos sutartį. Pagal tą sutartį, iš Latvijos į Belgiją bus išgabenta latvių rugių už 100,000 latų mainais už belgų geležinkelio medžiagą.

Rugsėjo 17 d. Rygos uoste buvo pradėta krauti pirmoji Amerikai parduotų rugių partija. Ta partija siunčiama 7,000 tonų rugių.

SPROGIMAS UŽMUŠĖ 7 ASMENIS.

Halifax'o mieste, Kanadoje, pereiną savaitę įvyko sproginas, kuris sugriovė namą ir užmušė 7 asmenis. Tarp nukentėjusių yra ir lietuviškų pavardžių. Danileiaus Dudo buvo užmušti du vaikai ir viena mergaitė sužeista, o pati Dudenė prapluoli. Dudas buvęs darbe, kuomet sproginas sunaikino jo namą.

ZENEVO VIEŠBUČIAI NEIŠLEIDŽIA SIVIETŲ DELEGATŲ.

"Daily Mail" praneša, kad Zenevos viešbučiai atsisakė duoti kambarius Sovietų delegacijai, kuri nuvyko į Tautų Lygą. Todėl Sovietų delegatai pasisamdė vilą už miesto ir ten apsigyveno.

ČANKAIŠEKAS PULSIAS KINIJS KOMUNISTUS.

Šanchajus. Čankaišekas įsakė tuojau pradėti pulti komunistų tvirtovę Šangtūną, kuri yra į pietų vakarus nuo Fukieno.

ITALIONISKI AKORDIONAI

Ivairių rūšių. Rankom padidinti. Geriausios medagos. Pirkite tiesiog iš mūsų dirbtuvės ir sutaupysite pusę. Užgandėtinimas užtikrintas. Vartotus muzikos instrumentus imam įkaiton. DYKAI Akordiono Lekcijos. Reikalavimai mūsų katalogo. ITALIAN ACCORDION CO. 1014 Blue Island Ave. Dept. 19, CHICAGO, ILL.

Teleskopo "Akis" Sveria 20 Tonų.

Nulieta kovo mėnesį, tik dabar atvešo, kad galima būtų šliuoti.

Corning, N. Y. — Šiomis dienomis iš stiklo dirbtuvės krosnies čia buvo išimta naujam teleskopui "akis", kuri buvo nulieta pereiną kovo mėnesį. Iki šiol dar ji nebuvo pakankamai atvešus, kad būtų galima ją šliuoti. Jos skersmuo turi 200 colių. Tai yra didžiausias žiurono stiklas visame pasauly ir sveria 20 tonų. Jo padarymas kaštavo apie \$500,000. Dabar jį reikės da nutekinti ir nušliuoti pagal nurodytas specifikacijas. Teleskopas su tuo stiklu bus pastatytas observatorijoje netoli Los Angeles miesto, Californijoje.

VIEŲJOJE SUIMTA 400 KOMUNISTŲ.

Iš Vienos pranešama, kad paskutiniu laiku aukštoj Austrijoj prasidėjęs gyvas komunistų judėjimas, todėl šiomis dienomis Vienoje suimta 400 komunistų ir socialdemokratų. Visi suimtieji buvo tuoj perduoti teismui. Daugiau kaip pusė suimtųjų teismas paskyrė baudsmes.

PAJIESKOJIMAI.

Pajieskau pusbroliu Mateušo, Petro, Simeono Budnį 1904 m. gyvenantį Export, Pa. Labai turiu svarbų reikalą, prašau atsiskaiti, arba kurie žino kur jie randasi, prašau pranešti, es labai busiu dėkingas. (2) A. Budninas, 1411 Louis st., Camden, N. J.

Pajieskau brolio A. Kasperaitis, naeina iš Lietuvos Jurbarko valsť. Palėkių kaimo; virš 20 metų Amerikoje, paskutiniu laiku gyvena Detroit'e. Prašau atsiskaiti arba kas apie jį žino prašau pranešti. Išlaidas gražinsiu. P. Kasperaitis, (2) Box 1008, Timmins, Ont., Canada.

APSIVĖDIMAI.

Pajieskau apsigėdimui merginos, as neblogai atrodau, pasiturintis. Placiu žinių suteiksiu per laisšką. Siųsdama laisšką malonėkit ir paveikslą sykiu pridėt. Bus sugrąžintas. (3) S. Puidis, 1456 City Hall ave., Montreal, Canada.

Pajieskau apsigėdimui merginos ar našlės, be skirtumo tikybos, nuo 35-40 metų amžiaus. Pageidaujama kad būtų chieciagietė. Ant juoko meldžiu nerasyti. C. Wadaw, (3) 3236 So. Emerald ave., Chicago, Ill.

Vidur amžiaus moteris, 54 metų, norėtų apžiūrėt namus, neatsisakytų nė apsigėvė jeigu pasirodytų sutikimas. Galima rašyt angliškai ar lietuviškai. A. W., (3) P. O. Box 1233, Paterson, N. J.

FARMA PARDUODU ARBA MAINYTIU 100 akrų žemės veik visą dirbama, išskyrus upelį, yra jau apsesta apie 30 akierių žeminiams javais. Budinkai visi geri, prie kelių, arti marketų, tarpe lietuvių kaimynų. Parduodu pigiai, už \$3,800; imokėt reikia \$2,500, likusieji ant lengvų išmokėjimų. Mainyčiau ant mažesnių užkės New Yorko ar kitose valstijose, netoliu kaip 200 mylių nuo New Yorko miesto. Dėl platesnių informacijų klauskite. (2) K. VALUKONIS, Freesoil, Mich.

Parsiduoda Kafeteria

IR LIKIERIŲ LAISNIS. Gera apilinkė Brocktone, Lietuvių apgyventojų dalyje. Puiki proga vyrai ir moteriai arba partneriam. Kaina labai prieinama, nes savininkas išvažiuoja iš Brocktono. Kreipkitės. (2) 106 Main Street, Brockton, Mass., Room 519. Tel. Brockton 2455, arba 26 Rutland St., Brockton, Mass. Tel. 2394-W.

KLAUSKITE KATALOGO

Sieninių Kalendorių 1935 m. Lietuviški, Reližiški ir kitoki. Labai gražūs dėl savęs arba Lietuvon pasiūti.

JONAS KARDIEJUS 652 Broadway, So. Boston, Mass.

Daktaras Sako Kaip Išvengti Slojų

Žymus sveikatos specialistas yra pareiškęs, kad 83 nuoš, šios šalies asmenų yra paliesti slojū. Jis nurodo, kad "raktas" išvengimui slojų, yra palaikyti atsparą, kuri nuolat daug maž pakėnčiamai susirgimų priežastį. NUGA-TONE pasirodė stebėtinu toniku budavojimui ir palaikymui atsparos. Jis tiesiai pasiekia nusilpusius organus. Teikia jiems daugiau jėgos, ir jie imeta nuodus, kurie būna priežastimi įvairių negalių. Dabar laikas jums budavoti atspari. Imkit NUGA-TONE tik trumpą laiką ir išmikit stebėtinus rezultatus. Parduoda ir garantuoja visi aptiekoriai. Piginai gražinami, jei esat nepatenkinati. Mėnesio trytmentas už Vieną Dolerį. Lengva priimti ir palaiko jus tvarkoj. Nuo užkietėjimo imkit—UGA-SOL. Idealiu Liausotoja vidurių, 25c ir 50c.

NEBUK ŽILAS!

Stebuklingos Gydulės, kurios Pa-naikina Žilumą. Plaukų slinkimui ir Plaiskanas. Šias gydulės privalėtų turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki būdu, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreip-litės neatidėliodami ant šilgus, Kaina \$2. Jeigu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. J. SKINDER, Dept. A. (2) 7838 S. Green Street, Chicago, Ill.

SIENINIAI KALENDORIAI

1935 METAMS Turiu šių metų laidos Dariaus-Girėno Kalendorių su jų aeroplanu. Taipgi turiu ir daug kitokių rusių ir visokių kaina. Biznieriams padarome su juų apgarsinimais ir pigiai. Kurie nori parduot pavieniais, gerus išlygca. Prisiūtiū į namus kas pareikla-lauja. Z. GILEVICIUS (2) 73 Hartford Ave. NEW BRITAIN, CONN.

PARDUODU LIETUVIŠKUS BALANDŽIUS.

Juodgalviai, rudgalviai ir geltongalviai. Prisiūtiū į visas dalis. Suvienuotu Valstijų ir į Kanada. GEO. BENDORAITIS 520 Wilson St., Waterbury, Conn.

IDOMI BYLA DEL ŽMOGAUS NUDURIMO MŠLINĖMIS ŠAKĖMIS.

Šiomis dienomis Panevėžio apygardos tardytojas su paruoštu kaltinamuo aktu perdavė teismui įdomią bylą dėl žmogaus nudurimo. Kaltinamaisiais patraukti viena našlė iš Kupiškio apylinkės ir jos pusininkas, kurie kaltinami nudurę našlės mirusio vyro brolių.

RISTIKAS GANSONAS JAU SKIRIASI.

Gerai lietuviams žinomas ristikas "Jack" Ganson (lietuvis), kuris apie 5 mėnesiai atgal Californijoje vedė jauną norvegę, jau turi divorso bylą. Jo pati reikalauja atsi-skirimo, kaltindama jį "didžiiausiu žiaurumu" (extreme cruelty).

PANEVĖŽIEČIAI BĖGA IŠ Miesto I KAIMUS.

Daugelis miesto neturtin-gesnių gyventojų, bijodami artėjančios žiemos vargų, keliai į mažesnius miestelius ir net kaimus.

MEILĖS TRAGEDIJA.

Providence, R. I. — Francisas Henri Picard, 47 metų amžiaus ir vedęs, buvo susidėjęs su sveltima moteriške, tula Mrs. Ella Biggers, 27 metų, ir laikė ją savo vasarnamy. Po didelės meilės anądien kilo tarp judvieju mustynės. Jis ją peršovė, o paskui ir pats nusižudė. Ji gal pasveiks.

RADO MOTERĮ BE GALVOS.

Chicago priemiesty Ravinijoj, kur gyvena turčiai, šiomis dienomis buvo rasta jauna moteriškė su nupiauta galva. Policija atsiminė, kad pora mėnesių atgal netoli tos pat vietos buvo rasta jaunos merginos galva. Spėjama, kad toji galva priklausė dabar atrastam kunui.

IŠSIKASĖ IŠ KALĖJIMO.

Oklahomos valstijoj iš baudžiamojų kalėjimo nak-ties laiku išsikasė ir pabėgo 17 kaliniai.

TEISINGAS PATAREJAS

GYVENIMO IR MOKSLO KNYGA.

Pirmu kartu yra viešai siuloma knyga "Teisingas Patarėjas." Ją yra išleides burrelis draugų ir iki šiol ji buvo tik jų žinioje. Ji niekur nebuvo viešai garsinama ir jos nėra jokiuose kataloguose. Bet knyga yra puikiai parašyta ir be galo naudinga. Nedaug jos yra atspausdinta ir greitai baigiasi, todėl "Keleivis" nupirko likusį jos ištėklį ir šiūmi siulo ją savo skaitytojams įsigyti.

"Teisingas Patarėjas" aiškina daugiausia lyties ir sveikatos reikalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintelis veikalas, kuris neužims jūsų laiko ilgais pasakojimais ir nuobodžiais išvardijimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: **kas reikia daryti, o ko nereikia, kad būtų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klaidos.** "Teisingas Patarėjas" atsakys jums net į tokius klausimus, kurių jūs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojui klausiti. Beveik kiekvienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas "sekretas" išaiškintas.

Štai tik keliatas tų klausimų, kuriuos aiškina "Teisingas Patarėjas":

Ką reikia meilė ir iš kur ji pareina?

Kaip atsirado ir ką reikia bučkis?

Ką reikia "pirmosios nakties teisė", kuria seniau naudojosi kunigai ir dvarponiai?

Ką reikia šlubinis žiedas? Balta jauniosios šlėbė? Jaunosios šydras? Ryžių barstymas jauniems ant galvų? "Medaus Mėnuo"?

Kas reikia jaunai merginai žinoti prieš ištėkėjimą kad nepadaryti klaidos?

Kokio amžiaus geriausia tēkti ir vesti?

Kas reikia žinoti pirmą naktį? Šito nepasako jauniems nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ką visi slepia, tą atvirai pasako "Teisingas Patarėjas".

Arba Gimdymo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausias kiekvienos šeimos klausimas. Ir "Teisingas Patarėjas" čia patiekia idomių informacijų.

Ar galima nustatyt busimo kudio lytis iš kalno? D-ras Reeder sako, kad galima, ir "Teisingas Patarėjas"

Be to, "Teisingas Patarėjas" pasakys jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis?—Iš kur ir kaip atsirado žemė?—Kaip atsirado žmogus ant žemės?—Kaip senai žmogus ant žemės gyvena?—Kaip atsirado draugija?—Kaip buvo išrasta ugnis?—Kaip žmogus pradėjo valgyt kitus gyvūnus?—Kaip atsirado naminiai gyvuliai?—Kaip prasidėjo civilizacija?—Kaip žmogus išmoko kalbėt?—Kaip atsirado raštas?—Kokie buvo lytiški santykiai senovėj?—Ir daug-daug kitų idomių dalykų. Su paveikslais.

"Teisingo Patarėją" parašymui buvo sunaudoti tokie mokslo veikalai, kaip Wellso "Pasaulio Istorija", Jordano "Evoliucijos Pagrindai", McCabe'o "Civilizacijos Evoliucija", Boelsche's "Žmogaus Evoliucija", L. H. Morgano "Senovės Draugija", Cloddo "Pirmyskčio Žmogaus Istorija", Prof. Augusto Forelio "Lytiškas Klausimas", Lilliano Eichner "Žmonijos Papročiai", D-ro Gates "Sexual Thruths" ir daugybė kitų. Supirkti visas šitas knygas ir perskaityti reikėtų daug pinigų ir laiko. Bet "Teisingas Patarėjas" paduoda jas sutraukoj ir kaštuoja tik \$2. Knyga gražiai apdaryta, viršeliai papuošti aukso raidėmis. Tai kartu mokykla ir papuošimas namuose.

Užsisakykit "Teisingą Patarėją". Kaina \$2.

KELEIVIS

253 Broadway,

South Boston, Mass.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos laikračių.)

LIETUVOJE KYLA DIDESNIS
SUSIRUPINIMAS IŠEIVIJĄ.

Prieš kelią metų Lietuvoje mūsų išeiviai mažai kas rūpinosi. Budavo atsitikimui, kad grįžusieji į Lietuvą išeiviai čia nusivildavo ir su blogiausiais įspūdžiais vėl grįždavo į savo naująją tėvynę. Nevienas jų ir pripasakodavo įvairiausių dalykų apie Lietuvą, tas žino, pačiai Lietuvai ir gerą neįsėdavo.

Dabar jau visai kas kita. Keliose vietose veikia mūsų išeivijai sutikti ir priminti punktai, kurie duoda įvairiausių patarimų, kaip galima Lietuvoje įsikurti ir pasisekti. Didesniams saitams tarp išeivijos ir tėvynės palaikyti, jau treji metai Kaune veikia užsienio lietuviams remti draugija. Ši draugija išsiplėtė visame krašte. Jos nariai dabar yra žymūs visuomenės veikėjai ir įvairių sričių specialistai.

Per savo trumpą veikimą, draugija remia badaujančius Pietų Amerikos lietuvių, kuriems šiemet ji surinko ir pasiuntė 20,000 litų. Be to, ši draugija kelia reikalą įsiskirti mūsų išeivijai tinkamų gyvenimo sąlygų, kad jie akiai neklaizdytų po pasaulį. Geresnėmis sąlygomis, draugija randa tik planingą gerai apgalvotą kolonizaciją. Tai yra nepriėmami bendrovių reikalai, kurios mūsų žmonės jau ne kartą yra skaudžiai apvylusios. Tai yra reikalai visos visuomenės drauge su vyriausybe.

Tinkamos lietuvių išeivijai kolonizuoti žemės dabar draugija įsiekė. Ji taip pat tiki, kad netrukus bus galima jos įsigyti. Draugija mano, kad Pietų Amerikoje būtų galima įsigyti žemės ir daugelis Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus ir kitų kraštų lietuvių laukia šia prasme paramos. Tačiau be planingo darbo, be atsakingų žmonių ir be pinigų nieko negalima padaryti.

Šio tikslo siekdama, užsienio lietuviams remti draugija yra nutarusi pirmiausia suorganizuoti keliasdešimt tukstančių narių rėmėjų, kurie savo nario mokesčių galėtų šiam svarbiam darbe dalyvauti. Tikimasi, kad šitas draugijos sumanymas ras Lietuvos visuomenėje tinkamo atgarsio ir konkretių darbų.

Rupindamasi į Lietuvą grįžtančiais ir ilgus metus užsienyje gyvenančiais lietuviams, Lietuvos visuomenė su atitinkamų organizacijų pagalba yra įsteigusi patarimų biurą, kuris teikia visokių patarimų grįžusiems lietuviams ir norintiems savo tėvynėje apsigyventi.

Tsb.

TAURAGĖS KALĖJIME
PASKELBĖ BADO
STREIKĄ.

Šiomis dienomis Tauragės policija pasodino trims paroms kalėjiman pilietį Norgelą užtai, kad jo kiemas buvęs nevarus. Norgelas, atlikdamas bausmę arešto namuose, paskelbė trijų dienų bado streiką, kaip protestą prieš tokį miesto burmistro p. Voldemaro ir nuovados viršininko žygi. Badaujantį aplankė apylinkės teisėjas p. Orvidas. Korespondentui p. Norgelas pareiškė, kad prieštari protestuoties prieš tokius policijos žygius.

IS DZUKIJOS EJO
TYTI TELSIŲ KRETIN-
GOS GELEŽINKELIO
IR TEN ŽUVO.

Iš Sauserų kaimo, Kartenos vals., Alytaus apskr. 1931 metais Bernatavičius nuvyko į Zemaitiją ir dirbo prie Telsių Kretingos geležinkelio statybos darbų. Bernatavičius jau buvo užsdirbęs apie 1,000 litų ir sakė grįšias Dzukijon ir įsiekia ukelio pirtis. Bet vieną vakarą Bernatavičius išėjo pasivaikščioti su savo draugu Kaziu Paukste ir daugiau nebegrižo. Greit ir Paukstė išvažiavo į savo kilimo vietą — Uteną. Po pusės metų Salantos pakrantėje Bernatavičiaus lavonas buvo rastas. Medicinos ekspertizą konstatavo, kad velionis yra užmuštas į galvą aštriu daiktu.

Šiaulių apygardos teismas Paukstę nubaudė 12 metų sunkių darbų kalėjimo. Paukstė buvo padavęs apeliaciją, bet rumai jo skundą atmetė.

NUBAUDĖ LAIVAKOR-
ČIŲ AGENTUS KAUNE.

Hamburgo-Amerikos Linija išgabeno Amerikon ir Afrikon 112 žmonių iš Lietuvos, nesudarius su jais sutarties. Dėl to tos linijos agentas Cirkvicas buvo nubaustas 1,000 litų arba 6 mėnesiais kalėjimo.

Kita byla buvo iškelta prieš anglų Cunard linijos agentą, kuris išsiuntė Kanadon kaimietę nepilnametę mergaitę, Julę Gudaite. Nors kelionė buvo apmokėta ir Kanados geležinkeliai iki nurodytos vietos, bet mergaitė buvo nugabenta Halifaxo uostan ir ten be pagrindo 14 parų laikyta. Paskui linija iš mergaitės dėdės pareikalavo 40 dol. už pristatymą į nurodytą vietą.

Tos linijos vedėją Mozę Jakobseną apylinkės teismas nubaudė 1,000 litų arba 6 savaitėms paprasto kalėjimo.

Abudu nubaustieji nepatenkinti teismo sprendimu padavė apeliacijos skundus.

Apygardos teismas apylinkės teismo sprendimus patvirtino, skundus atmetė.

12 SVARBIŲ KNYGŲ SVEIKATOS
KLAUSIMU

GALIMA GAUTI "AUŠROS" KNYGYNE.

LYTIES MOKSLAS — garsioji dr. A. J. Karaliaus knyga. Paveiksluota, 394 puslapiai, apdaryta. Kaina \$7.00
APSISAUOGIJIMUI MOTERIMS — Margaretos Sanger knyga. Pust. 16. Kaina \$1.00
MANO GYDYMAS VANDENIU — S. Kneippo knyga. Paveiksluota, puslapiai 224. Kaina \$1.00
NAMŲ DAKTARAS — Dr. A. J. Karaliaus receptų knyga. Puslapiai 174, apdaryta, kaina \$2.00
TIKRAS ŽENYBINIS GYVENIMAS — Idos C. Craddock knyga. Puslapiai 40, kaina 50c.
PATARIMAI MOTERIMS IR VYRAMS — dr. Giffert knyga. Puslapiai 31, kaina 50 centų
DAKTARAS NAMUOSE — vyru ir moterų ligos. Pust. 160. ... 75c.
PRADINIS HIGIENOS KURSAS — dr. Abramovo knyga. Paveiksluota, puslapiai 141. Kaina \$1.00
ZMOGAUS KUNAS — M. Stankevičiaus knyga. Paveiksluota, puslapiai 31, kaina 50 centų
KRAUJO LAŠO KELIONĖ — Oisopos knyga. Paveiksluota, pust. 79. Kaina 50 centų
SVEIKATA — dr. Graičiuno knyga. Paveiksluota, puslapiai 339, apdaryta. Kaina \$2.50
HYGIENA arba Mokslo apie užsikimšus sveikatą. Puslapiai 132. Kaina 50 centų
Čia pažymėtos visos knygos yra gaunamos "Aušros" knygyne. Taipgi turim priminti, kad naujas "Aušros" knygyne katalogas atspausdintas ir pareikalaus priėjimo.
Siųsdami pinigus už šias sužymėtas knygas arba reikalaudami mūsų katalogo, laiškus adresuokite sekamai:

"AUŠROS" KNYGYNAS

3653 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

JI APIPIAUSTYTS KARALIŲ.

Daktarė May Turner Riach, garsi akių chirurgė iš Californijos, dabar buvo pakviesta padaryti Siamo karaliui operaciją. Jos ploni pirštai esą labai tikslūs švelniams paisytiems.

Olšausko Nužudyto-
jo Byla.

Šiaulių apygardos teismas Kretingoj gegužės 12 d. J. Žiliaus bylą išnagrinėjo ir pripažino jį kaltu pralotą Olšauską nušovus.

Žilius buvo nubaustas 10 metų sunkių darbų kalėjimu. Bet jis teismo sprendimu nepatenkintas, padavė skundą apeliaciniam rūmams. Savo skunde Žilius rašo, kad pral. Olšauskas taip jį įveikęs, kad jis išėjęs iš lygsvaros ir nesulaukęs jo nenužudęs. Olšauskas taip buvęs visiems išpykęs ir įgrišęs, kad jo nužudyto niekas nesigailėjęs. "Aš, turbut, buvau vienintelis žmogus," savo apeliacijos skunde rašo Žilius, "kuris nužudyto Olšausko nuosirdžiai gailėjosi." Žilius prašo jo pasigailėti, pritaikyti švelninančias aplinkybes ir bausmę sumažinti.

Žiliaus gynėjas adv. Rolnikas iš Plungės (kaip tyčia savo baltais papurvais plaukais labai panašus į velionį pral. Olšauską) pabrėžia, kad apygardos teisme eilė liudininkų įrodė, kad Olšauskas nuolat Žilių persekiodavęs ir erzindamas buvęs ne trumpalaikis, o tęstinis. Tęstinis erzindimas iššaukęs efektą, sujaudinimą. Rolnikas prašo Rumus pakęsti bausmės kvalifikaciją ir Žiliui bausmę sušvelninti.

Žilius paskutiniu žodžiu prašo jo ir jo šeimos pasigailėti, bausmę sušvelninti, sako vis tiek aš banditu nebuvau ir nebusiu.

Apeliacijos rumai Žiliui bausmę sumažino iki 8 metų sunkių darbų kalėjimo.

MEDŽIO PRAMONĖ LIETUVOJE.

Medžio pramonė Lietuvoje yra viena seniausių. Ji yra išaugusi natūraliu būdu, nes Lietuva yra turtinga miško žaliava. Darbo jėga taip pat nebrangi. Šiuo laiku Lietuvoje medžio pramonėje dirba daugiau kaip 4,000 darbininkų. Vidutinė metinė medžio pramonės apyvarta siekia apie 30 milijonų litų. Žymiausias medžio apdirbimo įmonės yra lentpiuvės. Daugiausia jų yra Klaipėdos krašte. Be to, daug stambių lentpiuvių yra Kaune, Marijampolėje, Mažeikiuose ir kitur. Lentpiuvių skaičius Lietuvoje kasmet vis dar didėja, nes ukininkai vis daugiau piauina medžius ne namie, bet lentpiuvėse. Praeitais metais Lietuvoje buvo 346 lentpiuvės.

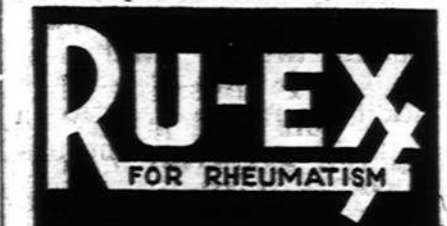
Daug miško medžiagos yra suvartojama faneros fabrikuose, kurių Lietuvoje yra 3. Tačiau kilus krizei, faneros gamyba pradėjo mažėti. Nemaža yra įmonių, kurios gamina baldus. Šių įmonių metinė apyvarta siekia apie 4 milijonus litų. Baldų pramonė Lietuvoje dar menka ir dar nepajėgia patenkinti vidaus rinkos reikalavimų. Pereitais metais baldų iš užsienio įvežta daugiau, kaip už 800,000 litų. Naujos baldų įmonės rengiamos moderniai. Gerai sutvarkius ir patobulinus Lietuvos baldų gamybą, būtų jiems geros sąlygos išvežti ir užsienius. Smulkių medžio dirbinių, kaip dėžių, degtukams šiaudelių, kurpių vynelių ir kitų gamyba pastaraisiais metais žymiai

DINGO AMERIKONAS
SU 55,000 DOLERIŲ.

Kaunan anądien atvyko iš Zemaitijos vienas Amerikonas lietuvis su žmona. Vyras atsiskyręs nuo žmonos prieš piet buvęs užėjęs "Spaudos Fondan", o paskui dingęs. Žmona šaukiasi kriminalinės policijos pagalbos, kad padėtų surasti vyrą. Amerikonas Kaunan atsivežęs išsikeisti 55,000 dolerių. Žmona mano, kad galėjęs jos vyrą kas nužudyti. Amerikiečio dingimas aiškinamas. Veikiausia jį pasigavo kur nors Kauno "panelės".

KONTRABANDINIAI
ŽIEBTUVĖLIAI.

Panevėžio apylinkėje pastaruoju metu pasirodė automatiški žiebtuvėliai, kurie įgabenti kontrabandos kelių. Policija daro žygius kontrabandininkus išaiškinti.

Jums nereikia ilgiau kentėti skausmus nuo reumatizmo, vartok RU-EX, kurį daktarai išrašo nuo skausmų, reumatizmo, lumbago, neuritės, sciaticos, skausmo sąnariuose, strėnos, paprastos neuralgijos ir podagros. RU-EX sudaryta iš sudėtingų kurių vartoja po visą pasaulį kaip pagalbą nuo reumatiškų skausmų.

IŠBANDYK RU-EX ANT MUSU
KASTŲ.

RU-EX parduoda po \$1.50 už butelį. Galime prisiųsti C.O.D. arba įeigu jus prisiųsime pinigų su orderiu, mes užmokėsime paštal už persuntimą. Vartok kaip nurodyta, ir įeigu nebus jums naudingas, mes atiduosime atgal jums pinigų. Dabar yra jums proga prašinti reumatiškas kankas. Įeigu nepagelbės, Jums nekainuos nieko. Rašykite šiandien pas: RU-EX COMPANY 1600 Milwaukee Ave., Dept. R-19, CHICAGO, ILL.

KUOMET ANTANAS SMETONA
KAUNO KALĖJIME SĖDĖJO.

Ne prieškariniais laikais, sumažinti. Žodžiu, visi rašė, bet jau nepriklausomoje Lietuvoje dabartiniam Lietuvos prezidentui Antanui Smetonai teko kalėjime sėdėti. Kas dedasi laisvėje, kaliniams nevisuomet paslaptis. Jie dažniausiai viską žino. Tad sužinojo, kad yra areštuotas ir pirmasis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, tada laikraščio "Lietuvio" redaktorius. Tai buvo 1924 metų rudenį, gražu šviesų rudenį, dar nenubėrusį nuo kaštų pageltusių lapų.

Antaną Smetoną atvedė į Kauno kalėjimo ketvirtą skyrių, berods, 76 kamara. Atvedė pats kalėjimo viršininkas Šabas, ir vienas valdininkas. Kamera buvo nedidelė. Joje gyveno tik vienas kalinis, lietuvis B., nu-teistas, rodos, už valdikių daiktų pradžudymą karo metu. Tačiau to kalinio nusikaltimas buvo nevisai aiškus. Visi tą kalinį gerbė ir net pati prokuratura jį laikė doru žmogumi.

Smetona savo kameros draugą pasveikino: —Tai čia tik mudu dviese? —Taip, — atsakė kalinys. —Mūsų skyriaus durys laisvos. Jeigu nuobodų, galime ir po koridorių pasivaikščioti.

Rytojaus dieną visuose skyriuose pasidarė didelis judėjimas. Moterys, penktasis ir politinis skyrius visokiais būdais stengėsi pamatyti Lietuvos prezidentą. Jai kurie ėmė net prašymus kam rašyti, turbūt manydami, kad jis ir kalėjime sėdėdamas gali jiems bausmę dovanoti.

Skalbėja Dobilienė, nu-teista 10 metų kalėjimo už vyro nužudymą, prašė sumažinti jai bausmę; pagarsėjęs banditas Stukas žadėjo pasitaisyti; lenkas Savčikas įrodinėjo, kad jis yra išgelbėjęs daug Lietuvos kareivių ir prašė jam bausmę

Iš Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas, per gražiąją Švediją. Ši kelionė jungia mūsų Atlantiko ir Klaidos laivų susisiekimą. Tarp Klaipėdos ir Stockholmą tiesiog plaukioja mūsų naujas laivas "MARIEHOLM", kelionės laikas 24 valandos.

IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO:
Kungsholm Spalio 25
Gripsholm Spalio 30
Drottningholm, Lapkr. 17
Gripsholm Gruodžio 8
Kreipkitės į vietinį agentą, arba:
Swedish American Line
10 STATE ST., BOSTON, MASS.
21 State St., New York, N. Y.

KULTURA

MĖNESINIS MOKSLO, VISUOMENĖS
IR LITERATūros ŽURNALAS.

Kiekvienas žmogus, jei jis seka KULTūros ir MOKSLO pažangą, domėsis žmogaus MOKSLINIS ir Kultūrinės minties pastangomis bei laimėjimais, pilnai gali nešioti kultūringo žmogaus vardą.

Sekti šių dienų MOKSLINĮ bei KULTURINĮ PROGRESĄ pilnai, galima tikrai turint atitinkamą vadovą, kuris greitai ir aiškiai apie viską mus informuoja, bet ir pats kartu eiti su tuo progresu, už jį kovoti ir jį ugdyti.

Lietuviai turėti tik vieną tokį tobulą informatorių apie visus MOKSLO ir LITERATūros naujovius laimėjimus, apie visas žmonijos progreso pastangas ir užkariavimus, tai LIETUVIŲ ŽURNALAS KULTURA.

KULTURA yra populiarius Mokslo, Visuomenės ir Literatūros žurnalas. Gausiai ir puikiai iliustruotas, įeina kas mėnesį, dideliais sąsiuviniais. Metinis "Kultūros" komplektas sudaro apie 800 puslapių didžiulę paveiksluotą knygą.

KULTUROJE rašo žymiausi Lietuvos mokslininkai ir rašytojai.

AMERIKIETIS, noris pažinti naująją lietuvių literatūrą, neras geresnio tuo reikalu žinių teikėjo, kaip KULTURA.

KULTURA yra pažangus žurnalas, jį skleidžia laisvą mintį ir kovoja su reakcija.

KULTURA plačiai rašo ir apie Amerikos gyvenimą, todėl tikrai kultūringas Amerikos lietuvis, negali apsieiti be KULTūros žurnalo. Kaina Kultūros žurnalo labai prieinama:

AMERIKOJE visiems metams tik \$8.00.
Lietuvoje, tik \$2.00.

Užsakymus reikia siųsti šio žurnalo adresu:

KULTūros ŽURNALAS

Tilzės gatvė 153, ŠIAULIAI, Lithuania.

"KELEIVIO"
SPAUSTUVĖ

Viena iš didžiausių lietuvių spaustuvių Amerikoje su naujaisiomis mašinomis ir geriausiais įtaisymais.

SPAUDINIAI:

KNYGAS,
KONSTITUCIJAS,
PROGRAMAS,
APGARŠINIMUS ir
VISOKIUS KITOKIUS
SPAUDOS DARBUS.

Reikia, spausdiname visokių spausdintus nuo didžiausios knygos iki mažiausio tikieto. Darbų atliekame

GRAŽIAI, PIGIAI ir GREITAI.

KELEIVIS

253 Broadway
So. Boston, Mass.

Vietinės Žinios

HARVARDO ANTAUSIS HITLERIO AGENTUI.

Universitetas atmetė Hanfstaengl'io prisiūstą \$1,000 stipendiją.

Harvardo universitetas, viena seniausių ir rimčiausių mokslo įstaigų Amerikoje, šiomis dienomis davė Hitlerio spaudos agentui D-ruo Hanfstaenglui, o kartu ir visam nacionalistams, skaudų moralį antausį.

Apie 25 metai atgal Ernst F. S. Hanfstaengl pats lankė Harvardo universitetą ir šių metų vasarą prisiūstą šitam universitetui \$1,000 dovanų, prašydamas paskirstyti šią stipendiją tiems studentams, kurie išėjo bent vienus metus mokslo Harvarde norėdami važiuoti pasimokyti Vokietijos universitetuose. Šią stipendiją įsiai prasiūstą pavadinti "D-ro Hanfstaenglio stipendija."

Kadangi per vasarą Harvardo universiteto valdyba susirinkimų neturėjo, tai šios stipendijos klausimas stovėjo iki šiol neišspręstas. Kai susirinko anądien pirmutinė rudens sesija, Hanfstaenglio stipendija tuoj buvo atmetta, ir universiteto prezidentas James Conant parašė Hanfstaenglui Vokietijon šitokio turinio laisną:

"Gerbiamasis Tamsta — Harvardo Universiteto kolegų susirinkimas svarstė tamtos dovaną, kuri turėjo būti žinoma kaip 'D-ro Hanfstaenglio stipendija,' ir nutarė jos nepriimti. Aš esu įgaliojamas tamtai apie tai pranešti.

"Mes nenorime dovanų nuo tokio žmogaus, kuris yra arti surištas su politinės partijos vadovybe, kuri yra pridariusi tiek daug žalos Vokietijos universitetams, naikindama tuos principus, kuriais remiasi viso pasaulio universitetai."

Harvardo universitetas žiuri į nacionalistą politiką kaip į aršiausį barbarizmą. Degindami nepatinamas fasistams knygas, naikindami paminklus ir persekidami arba tremdami tokius mokslo vyrus, kaip prof. Einšteinas, Hitlerio vadovaujami naciai (tautininkai) pridarė Vokietijos švietimui ir mokslui tiek nuostolių, kad šalis per šimtą metų negalės jų atstatyti.

Ir šitokie vandalai da neturi gėdos skirti stipendijas laisvos šalies laisvai mokslo įstaigai. Todėl antausis jiems čia buvo labai vietoje.

Socialistų Partijos kandidatams valstijos rinkimams.

Ateinantiems valstijos valdininkų rinkimams Massachusetts Socialistų Partijos skyrius stato šiuos kandidatus:

I gubernatorių — Alfred Baker Lewis iš Cambridge.

I leit. - gubernatorių — Miss. Elizabeth Donovan iš North Brookfield.

I Jungtinių Valstijų senatorius — prof. Albert Sprague Coolidge, kuris Harvarde universitete dėsto chemiją.

I valstijos sekretorius — Leslie Richards iš South Hadley.

I valstijos išdininkus — Harry Maltzman iš Bostono.

I auditorius — Walter S. Hutchins iš Greenfield.

I attorney general — adv. Morris Berzon iš Everett.

Zvejų streikas plečiasi.

Šio mėnesio pradžioje buvo paskelbtas žvejų streikas Naujos Anglijos pakrasty. Žvejai, kurie buvo išplaukę juron da prieš tai, dabar sugrįžę tuoj meta darbą ir dedasi prie streiko. Pereitą savaitę taip sustreikavo 20 laivų žvejai, kurie sugrįžę iš jūros į Bostono uostą. Dėl streiko žuvis žymiai pabrangėjo.

Neapsigina nuo skunkų.

Weymouth miestelio galva atsišaukia į valstijos valdžią prašydamas pagalbos kovai su skunkėmis. Weymoutho apylinkėse skunkų tiek privyę, kad jos vaikiojasi keliais ir automobiliams tenka pavojaingai vingiuoti, kad neužvažiuotų ant jų, nes užgautos jos baisiai gadina orą. Nežiūrint visa to, visi keliai esą užteršti suvažinėtais smirdžiais. Miestelis nežina, kaip nuo to brudo apsiginti.

Pro Bostoną praužė žiema.

Pereitos savaitės pabaigoje pro Bostoną praužė tikra žiema. Oras atvėso iki šilimo laipsnio ir sniegas užklojo baltu blanketu žemę. Vėjas buvo labai didelis ir pridarė daug nuostolių.

Bet Bostonas nukentėjo palyginamai nedaug. Vakariamiame Massachusetts pakrasty, Berkshires kalnuose, sniego pūgos buvo daug didesnės ir North Adams apylinkėse tenai prisnigo 14 colių sniego.

I šiaurę nuo Bostono buvo negeriau. New Hampshire valstijoje, apie Mt. Washington, prisnigo 12 colių; Vermonte, apie Mt. Pico — 12 colių, o Maine apie Caribou ir Presque Isle — 14 colių.

Tokio bauraus oro šituo metu čia nebuvo buvę jau per 59 metus.

Vandalai sudarkė kapines.

Abington, Mass. — Nežinomi piktadariai čia pradėjo daryti Mt. Vernon'o kapines. Vieną naktį buvo nuverstas ir sudaužytas vienas paminklas, o kitą naktį nuverstai jau keturi antkapiai. Policija pradėjo tą vandalizmą tyrinėti.

Ji mokina muzikos.

Čia matome p. Valentina Paltanavičutę-Minkuvienę, kuri kas nedėdienis skambina pianu lietuviškose radio programose. Ji yra baigusi Naujos Anglijos Muzikos Konservatoriją Bostone ir duoda piano muzikos lekcijas savo namuose po numeriu 912 E. Broadway, So. Bostone.

Ant Commonwealth ave., Alstone, taxi užmušė Mare Foster, 29 metų amžiaus merginą, kuri ėjo skersai gatvės.

KODEL LIETUVIAMS FARMERIAMS REIKALINGA ORGANIZACIJA?

Pastaruoju laiku Bostono apylinkėje pradėta kalbėti, kad reikia kurti lietuvių fermerių organizaciją. Nelabai senai jau įvyko ir fermerių piknikas, kuris sutraukė daugiau publikos, negu miestiečių rengiami piknikai. Šitoks pikniko pasisekimas da daugiau paskatino musų fermerius prie veikimo.

Kuomet jau pradėta rimtai kalbėti apie fermerių organizaciją, tai savimai kilo ir klausimas: ką organizacija gali fermeriams duoti? Taigi apie tai čia ir pakalbėsime.

Žemės ukis lietuviams yra "prigimtas" užsiėmimas. Todėl sveikinti reikia tuos musų žmones, kurie ir čia, Amerikoje, stengiasi įsigyti žemės ir daryti iš jos pragyvenimą. Tačiau Amerikoje žemės ukis vedamas visai kitai, negu Lietuvoje. Čia prie žemės darbų kas sykis žemės ukis daugiau taikomi mokslo patyrimai. Tas žymiai pakelia žemės produktyvumą ir tuo pačiu laiku palengvina fermerio darbą. Jis lengviau dirba, turi daugiau liuso laiko ir padaro daug daugiau produkcijos.

Štai kelias faktų: Nuo 1900 iki 1920 metų Jungtinėse Valstijose žemės ukio produktų gamyba buvo pradėjusi kristi, nes mažai dar naudotasi mokslo patyrimais. Tuomet pradėta daugiau taikyti moksliniai metodai. Pradėta kurti bandymo punktų, kur valdžios pastatyti ekspertai pradėjo daryti praktiškų eksperimentų; pradėta leisti fermeriams daugiau laikraščių, kurti agrikultūros kolegijų, ir pagaliau imta raginti fermerius organizuotis. Nemažą pagalbą pradėjo ukininkams teikti federalinis ir valstijų užlaikomi agrikultūros departamentai. Vienu žodžiu, pradėta visokiais būdais mokinti fermerius mokslinio ukininkavimo.

Ir štai kokios buvo pasekmės: Nuo 1919 iki 1924 metų dirbamos žemės plotas sumažinta 13,000,000 akrų, o produktų gamyba pakilo 14 nuosimčių. Gyventojų skaičius tuo pačiu laiku pakilo nepilnus 9 nuosimčius. Taigi maisto produkcija pakilo 50 nuosimčių daugiau, negu gyventojų prieauglis.

Kartu su dirbamos žemės ploto sumažėjimu, sumažėjo ir gyvulių skaičius, kas reiškia, jog fermeriams jau mažiau reikėjo pašaro, mažiau ganyklų, mažiau laukų dirbti ir bendrai mažiau visos darbo. Bet jų produktai nesumažėjo.

Grynas rezultatas yra toks, kad šiandien yra mažiau farmų, mažiau sėjamų laukų, mažiau gyvulių, bet daugiau yra javų, daugiau mėsos, daugiau bėvelnos, daugiau vilnų ir daugiau pieno produktų.

Kaip gi visa tai pasidarė? Kaip gali but daugiau pieno ir daugiau mėsos, kuomet mažiau yra galvijų? O štai kaip. Seniaus fermerio karvė duodavo nedaugiau kaip 2,000 svarų pieno

į metus; šiandien gi ji duoda 5,000 svarų. Vadinas, šiandien dvi karvės duoda tiek, kiek seniau duodavo penkios; bet dviem karvėm prižiūrėti reikia daug mažiau darbo, negu penkiom, ir dvi mažiau suėda, negu penkios. Prie to prieita moksliniais bandymais. Pagerinta gyvulių veislė ir surasta tinkamesnis pašaras. Tai tiek apie pieną. Dabar paimekim mėsos gamybą. Moksliniai tyrimai parodė, kad galvijai greičiausia auga pakol jaunas. Jeigu užaugusi mėsinį gyvulį palaikysi metus laiko, tai tuos metus jis šersi visai veltui, nes jis daugiau neužaugės, tik daugiau pasens ir prastesnė bus jo mėsa. Todėl šiandien gyvuliai skerdžiami jauni, kaip tik baigiasi jų sparčiausias augimas. Paskui jų vietoje jau kiti auginami. Tuo būdu iš mažesnio gyvulių skaičiaus gaunama daugiau mėsos.

Jaunų bei daržovių auginimas taip pat reikalauja mokslinių žinių. Reikia žinoti, kas kokioj dirvoj geriau auga ir kokios trąšos tenai reikalingos. Arba kas daryti, kad vištos daugiau dėtų, kad viščiukai nestipėtų? Kas daryti, kad sodas geriau vestų? Medžiai kartais labai žydi, bet vaisių nėra, arba užsimezgę vaisiai nukrinta. Kodėl taip yra?

Teisingai šituos dalykus gali išaiškinti tik agronomas, kuris išėjo tam tikrą mokslą. Bet vienas ukininkas agronomo nepasiešauks kiekvienam reikalui. Pagaliau, jis dažnai ir nežino, kur tokį ekspertą surasti, kaip jo patarimais pasinaudoti.

Čia kaip tik ir prieinam prie to, kad fermeriams būtina reikalinga organizacija. Susidėję į krūvą musų fermeriai gali kas mėnesį sušaukti susirinkimą ir paprašyti, kad valdžia atsiųstų nemokamai agronomą. Susiorganizavę jie galėtų net paprašyti, kad jų apskrįčiai būtų paskirtas lietuvis agronomas, kuris galėtų paskaitas skaityti ir patarimus duoti suprantama jiems kalba.

Farmeris šiandien dažnai praktiškai savo pinigų ir darbą mėgindamas ukininkauti netinkamoj vietoj. Pavyzdžiui, žmogus mėgina verstis iš pieno tokioj farmoj, kuri tinka tik vištoms. Ganyklų nėra, šieno nėra, pašarą karvėms reikia pirkti, arba reikia samdytis pievas kur nors už kelių mylių ir važiuot tenai šienauti. Toks šienas jam išeina brangiau, negu pirktinis. Massachusetts valstijoj jau yra įrodyta, kad pieno ukis niekad neužsimokės, jeigu reikia pirkti pašaras. Bet musų žmonės dažnai tokių klaidų pridaro, nes neturi reikalingų patyrimų ir nežino kur jų gauti.

Visų šitų kėblumų ir klaidų bus galima lengvai išvengti, kuomet musų ukininkai susiorganizuos ir pradės naudotis vėliausiais mokslo patyrimais, kurių galima

gauti čia visai nemokamai.

Be to, organizacija fermeriams reikalinga ir gyvenimui socialiais sumetimais. Dabar jie neturi jokių susirinkimų, jokių pasilinksminimų. O tas būtina reikalinga, ypač jaunimui.

Taigi, lai gyvuoją fermerių organizacija!

Pereitą nedėdienį Lynne policija areštavo 90 kazirnikų ir kitokių lošikų.

Quincy policija areštavo 7 vyrus ir vieną merginą, pas kuriuos rado plėšikų įrankius.

REIKALINGAS ŠTORAS

su kambariais. Praneškite tuojau. HARRY GLICK 13 Dudley Street, North Cambridge, Mass.

BARBERNĖ ANT RANDOS su visais įtaisymais, mašinos naujos mados, vieta gera ir patalpi. Kaina prieinama. (3)

JOHN TUMAVICIUS 196 Washington Street, E. Walpole, Mass.

ROXBURY PARSIDUODA Našlė moteris priversta parduoti 9 kambarių namą gerame stovyje su gražiu kiemu, už prieinamą kainą. Pasidžiūrėkit ir persitvirkint koks geras pirkiny. Pažiūrėt tik susitarus. Tel. Highland 4575. (3) 21 Rockville Park, Roxbury, Mass.

P. Ketvirtis ir Sunus

Parduodame Laikrodžius, Radio Setus ir Oil Burnerius, Geriausius Rusišes. Taisome ir mainome Laikrodžius, Ziedus, Radios ir Oil Burnerius. Duodam ant išmokėjimo. Pristatom 50 mylių nuo Bostono. Tel. S. B. 4618. 326 BROADWAY, SO. BOSTONE.

KADA VAIKŠTINEJAT ARBA SPORTAUJAT VIDURMIESTY

Užeikite užkąsti arba Alaus išsigerti į mano nepaprastą Surėdymą

CUSTOM TOWER SPA 184 STATE STREET, BOSTONE. Vincent A. Jenkins.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance 414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. So. Boston 0948. 187 Minot St., Dorchester, Mass. Res. Tel. Talbot 8392.

P. J. Akunevičia

GRABORIUS-UNDERAKER Geriausias patarnavimas laidojėse. Pagrabus paruošia pagal reikalavimą. Laidoja ant visokių kapinių. Kreipkitės į mūsų nuliudimo valandą, duosime geriausią patarnavimą. 258 W. Broadway SO. BOSTON, MASS. Broctono ofisas: 16 Intervale Street MONTELO, MASS Tel. Brockton 4110

VISŲ ŽINIŲ.

Už visokios rūšies smulkius pasigarsinimus, kaip tai: pasijokojimus apšvedimų, įvairius pranešimus, pardavimus, pirkimus, skaitome po 3c už žodį už sykį. Norint tą patį apgarsinimą patalpinti kelis sykius, už sekančius sykius skaitome 2c už žodį už sykį. "Keleivis" prenumeratoriams, kurie turi užsiprenumeravę laikraštį ir už pirmą sykį skaitome po 2c už žodį, išskiriant pajėkojimus apšvedimų, kurie skaitomi po 3c. Mažiausio apgarsinimo, minimum kainą 50c.

Už pajėkojimus giminių arba draugų skaitome po 2c už žodį. "Keleivis" prenumeratoriams, kurie turi užsiprenumeravę laikraštį, už pajėkojimus giminių ir draugų skaitome tik po 1c už žodį.

Pajėkojimai su paveikla kainuoja daug brangiau, nes kainuoja padarymas klaidos. Todėl norint palapinti pajėkojimą su paveikla, reikia prisijungti fotografiją ir klausiti kainos.

Jeigu norit, kad apgarsinimas arba pajėkojimas greitai tiktų, reikia pasijuti kartu ir mokėti.

KELEIVIS 253 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

DAUG UŽ MAŽAI.

Puiki farmukė žemias negu Bankos mortgijus, 27 akrai, prie gero kelio, yra elektra, miesto vanduo ir telefonas; tik apie mylia nuo miesto; moderniškas 6-ų kambarių namas su vonia ir kitais patogumais, garadžius ir didelė barnė. Dėl biznio priežasčių parduodu pusiau vertės, arba mainysiu ant namo apie Bostoną. Vietai: 475 North Street, Bridgewater, Mass. Platesnias informacijas suteiks BOSTON REALTY TRUST, 317 E Street, (kampas Broadway), South Boston, Mass. (-)

Joseph W. Casper (KASPARAS)

LIETUVIS GRABORIUS Laidotuvių Direktorius Patarnavimas Dieną ir Naktį. 494 BROADWAY SO. BOSTON Tel. S. B. 1437J Res. 158 West 7th Street So. Boston Tel. 1437-M

ADVOKATAS J. B. GAILIUS

VEDA VISOKIAS PROVAS Daro visus legalius dokumentus 317 E STREET (Kampas Broadway) SOUTH BOSTON, MASS. Telefonas: South Boston 2732 Namų: Talbot 2474.

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone So. Boston 1058 STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA. Modelis 1934 metų Kainos nuo \$645 iki \$1045 F. O. B. Factory

Taipgi taisome Automobilius ir Trokus visokių išdirbysčių.

Peter Trečiokas ir Joe Kapociunas — savininkai. Taisymo ir demonstravimo vieta: 1 HAMLIN STREET Kamp. East Eighth St. SO. BOSTON, MASS.

NAUJA LIETUVIŠKA APTIEKA

Mes užlaikome visokių Vaistų ir Gyduolių. Nuo Patruikimo, Kosulio, Nusilpnėjimo Strėnų, Kraujo Valymo, Reumatizmo, Slaptųjų Ligų. Taip pat visokių Žolių, Lapelių ir Dielių iš Lietuvos. Musų aptiekoje geriausias patarnavimas ir teisingas patarimas. Vaistus nušunčiam ir per pastą. Atminkite musų adresą. D. CABIT, (Reg. Aptiekorius) 100 DORCHESTER STREET Kampas Broadway SOUTH BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 2629, 2173 ir 2799

PARKWAY AUTO SERVICE

and FILLING STATION Taipgi Geriausią Taisymo Vieta. Jeigu norite, kad Jūsų automobilis ilgai laikytų, duokit pataisyti mums. Darbas geras, kaina prieinama. Jeigu norite, kad Jūsų karas gerai trauktų, imkite gazoliną pas mus. VIKTOR VAITAITIS 415 Old Colony Ave., SO BOSTON, MASS. Telefonas: So. Boston 0777.

GYDYTOJŲ ADRESAI

Tel. Porter 3789 Dr. John Repshis (REPSYS) LIETUVIS GYDYTOJAS Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto. 278 HARVARD STREET kamp. Inman st. art Central avy, CAMBRIDGE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 Scollay Square, Room 22 BOSTON Telef. Lafayette 2371 arba Somerset 2044-J Specialistas Kraujo, Inkstų ir Nervų Ligų. Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien Nedėliom, nuo 10 ryt. iki 1.

DAKTARAS A. L. KAPOCIUS

LIETUVIS DENTISTAS VALANDOS: Nuo 9 iki 12 dienų Nuo 2 iki 9 vak. NEDELIOMIS: iki 1 v. po pietų tik susitarus. Seredomis iki 12 dienų. Ofisas "Keleivio" name. 251 BROADWAY, tarp C ir D st. SO. BOSTON, MASS.

Dr. Susan Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTĖ VALANDOS: 9-6 ir 7-9. 678 Massachusetts Ave., (Prie Central Skvero) CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado. Specialistas Vyriškų ir Moteriškų Ligų, taipgi Kraujo ir Odos. Valandos: nuo 10 iki 12 dienų. Nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare. 222 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS. Tel. Commonwealth 4570.

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas Valandos: 10-2; 6-8 Sekmadieniais: 10-12. 3325 So. Halsted St. CHICAGO, ILL. Tel. Boulevard 8483

LIETUVYS OPTOMETRISTAS

Išgaminuoju akis, priskiriu akinius, kreivas akis atitiesinu ir amblyopiskose (aklose) akys sugrąžinu šviesą tinkamu laiku. J. L. PASAKARNIS, O. D. 447 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA

SU SPALVUOTU ŽEMLAPIU. Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija paėmė viršų, kaip Lietuva likos paliuosuta iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvotas žemlapis parodo dabartinės Lietuvos rubėžius ir kaip šalis yra padalyta į apskritys. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kaip ji išrodo. Čia telpa visi svarbesni dokumentai: Steigiamojo Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mūsų su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apšviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus. Kaina \$1.00 Drutais audeklo aparais \$1.25

KELEIVIS 253 Broadway, So. Boston, Mass.

NAMAI IR BIZNIS

Retai taip atsitinka, kad lietuvis galėtų pirkti namus ir biznį taip gerai ir už tokią žemą kainą. Puikiasioje vietoje City Point, So. Bostone tirštai apgyventoj lietuviams ir amerikainams, geresnės darbininkų klases žmonėms. Kampanis "puikus namas po šešis kambarius, su vėliausios mados įrengimais ir garine šiluma. Didelė mėsos ir groserijų krautuvė ant vieno iš geriausių kampų toje apylinkėje, dėlto, kad toli nuo kitų tam panašių krautuvų. Biznį, amerikonas išlaikė per 30 metų ir dabar senas žmogus apseigo. Parduos viską pusei kainos. Kampas labai geras ir dėl kartčiamos. Lietuviai tikrai specialie vieta. Klauskite. (3)

LITHUANIAN AGENCY A. IVAS 545 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 0605.